

VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ROK 2005
č. MK – 903/2006 – 700/1678

Organizácia:	BIBIANA medzinárodný dom umenia pre deti
Rezort:	Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia:	rozpočtová organizácia
Miesto konania verejného odpočtu:	BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41, 815 39 Bratislava, zasadačka č. dv. 9, 1. poschodie
Čas konania verejného odpočtu:	21. 4. 2006 o 10 hodine
Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:	www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html
Výročná správa je na internetovej stránke organizácie:	www.bibiana.sk

OBSAH

Textová časť	Strana
1. Identifikácia organizácie	4
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	4
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	9
4. Činnosti / Produkty organizácie a ich náklady	41
5. Rozpočet organizácie	43
6. Personálne otázky	49
7. Ciele a prehľad ich plnenia	51
8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2005	53
9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	54

Tabuľková časť**Finančné plnenie kontraktu podľa činností**

Tab. č.1 Činnosť Sekretariátu BIB	55
Tab. č.2 Činnosť Sekretariátu BAB	56
Tab. č.3 Výstavná činnosť	57
Tab. č.4 Informačná a knižničná činnosť	58
Tab. č.5 Knižná kultúra a sekcia IBBY	59

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:	BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti,
Sídlo:	Panská 41, 815 39 Bratislava
IČO:	00682357
Rezort:	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Riaditeľ:	Peter Čačko
Členovia vedenia:	Ing. František Hollý, námestník pre ekonomiku a technickú realizáciu Mgr. Barbara Brathová, vedúca Sekretariátu BIB Eva Ciferská, vedúca Sekretariátu SkBBY a Oddelenia knižnej kultúry Eva Čárska, vedúca Oddelenia dramaturgie PhDr. Hana Ondrejčíková, vedúca Centra informatiky a dokumentácie a knižnice Gabriela Gavalčinová, vedúca Sekretariátu BAB Karol Klajdáč, vedúci Oddelenia správy a ochrany majetku Mgr. Valéria Marákyová, vedúca Oddelenia technickej realizácie PhDr. Dagmar Valčeková, organizačný a mediálny manažér

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti je samostatná právnická osoba s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorej poslaním je tvorivo rozvíjať teoretickú a praktickú činnosť doma i v zahraničí v oblasti umenia pre deti ako samostatného druhu umeleckej tvorby zameranej na výchovu detí umením a k umeniu. Svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí – UNESCO, UNICEF, IBBY (International Board on Books for Young People), HANDS ON! EUROPE (európska asociácia organizácií zaoberajúcich sa tvorbou pre deti), Európska asociácia múzeí pre deti (European Children's Museum Network), ASIFA (Association internationale du film d'animation), CIFEJ (Centre internationale du film pour l'enfance et la jeunesse), BARFIE Network (Books and Reading for Intercultural Education).

V rámci základného účelu a predmetu činnosti BIBIANA:

1. Vytvára vlastné programy zamerané na výchovu detí umením a k umeniu prostredníctvom organizovania druhovo a žánrovo pestrých akcií, a to v rámci činnosti centra dramatického, výtvarného, hudobného a divadelného umenia pre deti a mládež, tvorivých dielní v rámci uskutočňovaných výstav i mimo nich, umeleckých programov a výstavnej činnosti doma i v zahraničí.
2. Zabezpečuje činnosť medzinárodného centra ilustrácie detskej knihy, v rámci ktorého organizuje medzinárodnú súťažnú prehliadku originálov ilustrácií kníh pre deti a mládež BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA (BIB), ktorá vznikla za podpory UNESCO a k nemu pridruženej medzinárodnej mimovládnej organizácie IBBY (Medzinárodná únia pre

- detskú knihu), pričom prvý ročník sa uskutočnil v roku 1967, takže na jeseň v roku 2005 sa uskutočnil jubilejný 20. ročník BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA.
3. Vykonáva zbierkotvornú a akvizičnú činnosť pre Galériu BIB z originálov odmenených ilustrátorov BIB, ako aj účastníkov UNESCO-BIB WORKSHOPOV Albína Brunovského - tvorivých seminárov uskutočňovaných v rámci BIB.
  4. Zabezpečuje činnosť medzinárodného centra animovaných filmov pre deti a mládež, v rámci ktorého organizuje Medzinárodný festival animovaných filmov pre deti BIENÁLE ANIMÁCIE BRATISLAVA (BAB), ktorý sa konal každý nepárny rok ako samostatné sprievodné podujatie súťažnej prehliadky ilustrácií - BIB. Prvý ročník sa uskutočnil v roku 1991. Vzhľadom na fakt, že festival sa termínovo prekrýva s festivalom Prix Danube, dostali sme odporúčenie od CIFEJ presunúť BAB na párne roky a 8. ročník BAB sa uskutoční na jeseň 2006.
  5. Organizuje celoslovenskú súťaž NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA s udeľovaním cien a výstavou.
  6. Vykonáva vydavateľskú, publikačnú a agentúrnu činnosť v rámci Slovenskej republiky i v zahraničí (katalógy, zborníky, monografie, revue BIBIANA, plagáty, reprodukcie, letáky, prospekty, pohľadnice a pod.).
  7. Zabezpečuje činnosť medzinárodného informačno-dokumentačného centra umenia pre deti s odbornou knižnicou zameranou na oblasť umeleckej tvorby pre deti a mládež.
  8. Zhromažďuje, analyzuje, využíva a sprístupňuje dokumentáciu a databázy spracované v rámci svojej pôsobnosti.

Z krátkodobého a strednodobého hľadiska sa činnosť BIBIANY bude naďalej odvíjať od jej základného poslania – vytváranie projektov zameraných na výchovu detí umením a k umeniu. Modelovou aktivitou je napríklad interaktívna výstava pod názvom **LIETAJÚCI KUFOR**, ktorú pripravila BIBIANA v spolupráci so Slovenským rozhlasom ako rozsiahly projekt k Medzinárodnému roku veľkého rozprávkaru Hansa Christiana Andersena. Vernisáž audiovizuálnej interaktívnej výstavy, určenej všetkým vekovým kategóriám detí, dokonca aj dospelým návštevníkom, bola naplánovaná v predvečer výročia (2.apríl) a vtedy sa aj začal maratón ďalších podujatí v BIBIANE.

Autori výstavy spisovateľ Ján Uličiansky a výtvarníčka Eva Farkašová načreli naozaj plným priehrstím do rozprávok, fantázie a svojich spomienok z detstva. Rozhodli sa s deťmi lietieť z príbehu do príbehu. Využili na to fantastický dopravný prostriedok lietajúci kufor, ktorého zastávky sú v najznámejších príbehoch, ktoré približujú knihy, obrazy, výtvarné objekty, rozhlasové hry, videofilm aj divadelné predstavenia. Zámerom projektu venovaného celosvetovo medializovanému 200. výročiu narodenia tohto výnimočného Dána, bolo predstaviť deťom nielen jeho rozprávkovú tvorbu, ale i „nerozprávkový život“ tohto známeho cestovateľa, ktorý navštívil aj Bratislavu. H. CH. Andersen je hádam najznámejší zo svetových autorov literatúry pre deti a mládež, a to nie len zásluhou knižnej podoby rozprávok, ale aj z adaptácií pre film, televíziu, divadlo a rozhlas. Ambíciou výstavy, ako povedal scenárista Ján Uličiansky, preto nebolo len pripraviť „nové vydanie encyklopedického hesla“ o živote a tvorbe dánskeho rozprávkaru, ale prezentovať ho aj ako inšpirátora novej, komunikatívnej, interaktívnej inštalácie priam snových výtvarných artefaktov Evy Farkašovej. Scénická výtvarníčka ich vytvorila na námety najznámejších Andersenových príbehov Snehová kráľovná, Cisárovo nové šaty, Dievčatko so zápalkami, Malá morská víla...Ďalšiu dimenziu im dali rozhlasové verzie, ktoré si deti mohli podľa vlastného výberu vo výstave vypočuť. Ďalším oživením boli dramatizácie Prípad hrášok a Kresadlo, ktoré hrali priamo vo výstave študenti Katedry bábkarskej tvorby VŠMU, ako aj predstavenia BIBIANY O škaredom káčatku a Play Andersen. K tomuto výročiu pripravil aj Slovenský rozhlas prehliadku rozhlasových spracovaní Andersenovho diela s rovnakým názvom LIETAJÚCI KUFOR.

Výstavné podujatie sme naplánovali tak, ho mohli vidieť aj všetci zahraniční hostia, ktorí boli účastníkmi jubilejného 20. ročníka jedinečnej medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií detských kníh Bienále ilustrácií Bratislava 2005 – členovia Medzinárodnej poroty, Medzinárodného sympózia BIB, účastníci UNESCO-BIB WORKSHOPU Albína Brunovského, ilustrátori, spisovatelia a vydavatelia, zástupcovia IBBY (organizácia International Board on Books for Young People, ktorá pracuje pri UNESCO) a tiež účastníci medzinárodného projektu BARFIE. Vzhľadom na to, že BIB si pripomínalo 40 rokov svojho trvania, splnilo sa očakávanie, že sa na ňom zúčastnilo množstvo zahraničných hostí.

Plánovali sme, že súčasťou andersenovských osláv bude aj odhalenie Pamätníka H. CH. Andersena na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave (hl. mesto SR) v blízkosti BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti. Tento zámer v danom období nevyšiel, ale predpokladáme, že sa to Občianskemu združeniu H. Ch. Andersen podarí v roku 2006.

Za významný úspech pokladáme aj realizáciu výstavy pod názvom **DETI MÁGIE** s podtitulom *Bábky a masky Afriky*.

V predchádzajúcich rokoch BIBIANA predstavila v cykle výstav o bábkovom umení v krajinách V4 postupne slovenské, české, poľské a maďarské bábkky. Tieto výstavy mali úspech nielen u detí, ale zaujali aj oveľa širšiu verejnosť. Priaznivý ohlas projektu bol pre BIBIANU podnetom na prípravu ďalšieho výstavného podujatia s podobným zameraním. Výstavu, ktorá by umožnila návštevníkom vizuálnu konfrontáciu spoločných stredo európskych koreňov bábkového divadla s inými a spoznanie nového kultúrneho fenoménu. V tomto kontexte sme sa dohodli s francúzskymi partnermi manželmi Gordiérovcami z Marseille na sprístupnení ich autentickej zbierky verejnosti na Slovensku. Viedlo nás k tomu presvedčenie, že africké divadlo patrí k tým najúžasnejším kultúrnym hodnotám ľudstva, a pritom je to veľmi málo známa oblasť umenia. Možno ho charakterizovať ako staré i navždy mladé, exotické i magické, záhadne krásne, vzbudzujúce

rôzne emócie a nálady a týmto vlastnosťami je blízke aj chápaniu detského diváka. Všetky spomínané prívlastky nás zaujali aj preto, že prvé predstavenia afrických bábkarov v Európe sa konali až v sedemdesiatych rokoch 20. storočia, preto pôsobia napriek prastarým koreňom ako nový a moderný fenomén. Krása afrických bábok a množstvo najrozličnejších postáv si medzi európskymi divákmi získava stále viac uznania. Archaické prvky, ktoré dodnes v africkom umení prežívajú, sú pre nás fascinujúcou exkurziou po divadle, ktoré v našej časti sveta už vlastne ani neexistuje. BIBIANA predstavila exponáty unikátnej zbierky vo vlastnom výtvarno-priestorovom riešení (autorka Soňa Sadilková). Prostredníctvom tohto projektu sa návštevníci zoznámili so širokým okruhom pôvodného umenia Afriky z Konga, Nigeru, Nigérie, Toga, Mali a ďalších krajín. Vzhľadom na záujem verejnosti bola výstava predĺžená do 20. 3. 2005.

Veľká interaktívna výstava **DETI TICHÁ** návštevníkom prostredníctvom ich vlastných zážitkov približuje svet nepočujúcich. Scenáristka Martina Ťuchová-Jokelová a autorky výtvarno-priestorového riešenia Soňa Sadilková a Barbora Cigánová sa nechali inšpirovať citátom z knihy **TICHÝ VÝKRIK** nepočujúcej francúzskej herečky Emmanuelle Laboritovej: „Som ako čajka, ktorá poletuje nad **SVETOM HLUKU** a **SVETOM TICHÁ** a cíti sa byť šťastná v oboch.“ Rozvinuli tému rovnakých práv detí, tému vzájomného spoznávania svetov hendikepovaných detí a tých ostatných, tému vytvárania rovnoprávných možností vzdelávania sa, uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Vo výstave autori pracujú s prostriedkami tvorivej dramatiky, kde sa na otázky neodpovedá slovnými definíciami. Na otázku dieťaťa: „Čo znamená nevidieť?“ mu zaviažu oči a nechajú ho hľadať východ. Na otázku: „Čo znamená nepočuť?“ ho pošlú do zvukotesnej komory odkiaľ sleduje dianie len cez okienko. Na výstave spolu s návštevníkmi hľadajú spôsoby, ako dosiahnuť, aby padol múr medzi dvomi svetmi – svetom ticha a svetom zvukov. Cieľom tejto výstavy je naučiť sa byť ticho v Krajine hluku a rozprávať v Krajine ticha. Naučiť sa počúvať v oboch krajinách. Počúvať srdcom...

K výstave sme v spolupráci s nepočujúcim mímom a pedagógom Jozefom Rigom pripravili integračné tvorivé dielne **TICHÁ POŠTA** pre dve skupiny detí (z oboch svetov). Okrem J. Riga vedie dielne aj nepočujúca herečka Monika Kurincová a nepočujúca tanečnica Zuzana Daubnerová.

V strednodobom horizonte bude jadro činnosti BIBIANY naďalej tvoriť najmä pôvodná výstavná činnosť, ktorej témy sú zamerané na všestranný duševný vývoj detí a mládeže. Tieto aktivity sú kladne hodnotené nielen médiami, ale aj odborníkmi, členmi Umeleckej rady BIBIANY, členmi pracovných výborov jednotlivých akcií, členmi Slovenskej sekcie IBBY (Slovenská sekcia Medzinárodnej únie pre detskú knihu pri UNESCO), a tiež zahraničnými hosťami, profesionálmi v oblasti umenia pre deti. Treba povedať, že táto činnosť už nie je len úzko určená návštevníkom v BIBIANE, ale v ostatných rokoch sa rozšírila na územie celého Slovenska, a tiež do zahraničia. V roku 2005 sme reštalovali mimo BIBIANY na Slovensku 3 veľké interaktívne výstavy a 1 knižnú výstavu: **VEČERNÍČEK ALEBO POĎTE DO ROZPRÁVKY** v Šarišskej galérii v Prešove (január 2005). Výstava vznikla k výročiu vzniku známej a dodnes obľúbenej televíznej relácie, na ktorej Deduško Večerníček pozýva všetkých, malých i veľkých, do sveta televíznych rozprávok a je spojená s úspešnými tvorivými dielňami.

KRAJINOHRA v Turčianskej galérii v Martine (6. 5. – 17. 7. 2005). Mimoriadne úspešná výstava hravých a objavných interpretácií fenoménu **KRAJINA** v dejinách výtvarného umenia.

VERNEOVKY KARLA ZEMANA v Tatranskej galérii v Poprade (13. 5. – 17. 8. 2005). Cieľom výstavy bolo priblížiť dielo francúzskeho spisovateľa Julesa Verna, vzbudiť u detí záujem o literatúru a zároveň ich zoznámiť s tvorbou českého filmového režiséra a výtvarníka Karla Zemana. Výtvarné spracovanie bolo riešené hravo, obsahovalo mnoho výtvarných objektov, ale aj ukážky z filmov, preto mala výstava nebývalý úspech u detí všetkých vekových kategórií, ale aj u širokej verejnosti, čo sa prejavilo aj v záujme

o reinštalácie.

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2004 v Mestskej knižnici v Piešťanoch (23. 11.-30. 12. 2005). Je to tradičná výstava, ktorú každý rok aktuálne otvárame po vyhlásení víťazov rovno-mennej celoslovenskej súťaže a prezentujeme na nej najúspešnejšiu produkciu slovenských vydavateľstiev. Túto expozíciu sme v roku 2005 prezentovali aj na niekoľkých miestach v Českej republike.

Sekretariát BIB sa v roku 2005 zaoberal predovšetkým kompletnou prípravou jubilejného **20. ročníka BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA 2005**. Všetky činnosti sa viazali na odbornú, organizačnú a realizačnú prácu v súvislosti s týmto významným podujatím. Popri prípravách BIB 2005 zabezpečil propagačné výstavy doma i v zahraničí.

Sekretariát BIB zabezpečil kompletnú prípravu na knižný veľtrh **v Bologni** v Taliansku v dňoch 13. 4.-16. 4. 2005 s prezentáciou výstavy **Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003**. K výstave bol vydaný informačný materiál.

V **Nitrianskej galérii** v dňoch **3. 2. - 6. 3. 2005** prezentovali výstavu **BIB 2003, Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003**.

V Maďarsku – v Slovenskom inštitúte v **Budapešti 2. 3. 2005** ponúkli výstavu **BIB 2003, Grand Prix BIB 1967-2003**. Vernisáž bola spojená s prednáškou o bratislavskom Bienále pre maďarských ilustrátorov. Na vernisáži sa zúčastnili riaditeľ SI Milan Resutík, zástupcovia slovenskej ambasády i ďalších veľvyslanectiev a široká kultúrna verejnosť. Výstavu odborne uviedla kurátorka Barbara Brathová, na BIB 2005 pozval zúčastnených riaditeľ BIBIANY Peter Čačko. Po dohode s riaditeľom SI v Budapešti bola výstava reinštalovaná v **Rumunsku**.

V **ČR** na knižnom veľtrhu v **Liberci** bola prezentovaná v dňoch **17. 3.-19. 3. 2005** výstava víťazných ilustrácií **BIB 2003**.

V **Michalovciach** počas Dní detskej knihy v dňoch **5. 4. - 7. 4. 2005** v rámci programu seminára pre knihovníkov a pedagógov „Ilustrácia v knižnej tvorbe pre deti“ bola prezentovaná výstava **Ocenení slovenskí ilustrátori**. Táto kolekcia ilustrácií bola následne reinštalovaná v **Poprade**.

V **Múzeu umenia v Nare v Japonsku** v období od **2. 4. – 8. 5. 2005** sme prezentovali výstavu originálov ilustrácií **Japonskí ilustrátori na BIB a BIB 2003** a táto výstava bola počas roka reinštalovaná na ďalších miestach v Japonsku - **Dom moderného umenia v Akite (14. 5. – 3. 7. 2005)**, **Múzeum umenia v Nagane (9. 7. - 28. 8. 2005)**.

Na Medzinárodnom knižnom veľtrhu Svet knihy v **Prahe v ČR** sme **4. 5. – 6. 5. 2005** predstavili výstavu **Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003**.

V **Slovenskom inštitúte v Berlíne v Nemecku** sme vystavovali v dňoch **20. 10.-13. 11. 2005** aktuálnu expozíciu ilustrátorov, ktorí získali na práve prebiehajúcom jubilejnom 20. ročníku Bienále ilustrácií Bratislava 2005 Grand Prix, Zlaté jablká BIB, Plakety BIB a Čestné uznania vydavateľstvám pod názvom **Ilustrátori ocenení na BIB 2005**.

Výstavu **Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2004** sme v dňoch **6. 10. - 31. 10. 2005** predstavili v **Mestskej knižnici v Helsinkách vo Fínsku**.

BIBIANA pripravila výstavu prezentovanú pod názvom **Slovenské knihy pre deti a ilustrácie detských kníh v Helsinki Art School vo Fínsku** v dňoch **5.10. - 31.10. 2005**. Obe spomenuté výstavy boli prezentované spoločne v **Univerzitetnej knižnici na Univerzite** v meste **Jyvaskylä vo Fínsku** v dňoch **8. 11. - 7. 12. 2005**. Od **12. 12. - 31. 12. 2005** si ich mohla pozrieť verejnosť v rodisku najznámejšieho fínskeho hudobného skladateľa Sibelia v **Mestskej knižnici v meste Hämeenlinna vo Fínsku**.

Napriek mimoriadne náročnému obdobiu prípravy a realizácie jubilejného 20. ročníka medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií detských kníh Bienále ilustrácií Bratislava 2005, na ktorú sme museli vynaložiť maximum síl všetkých pracovníkov BIBIANY, dokázali sme okrem vlastných priestorov, kde sme prezentovali 14 výstav (predovšetkým veľkých interaktívnych projektov), predstavili sme umenie pre deti 23 výstavami po celom Slovensku a 15 výstavami po celom svete. **Celkove sme teda pripravili**

v roku 2005 52 výstav. A neustále evidujeme ďalší záujem o predstavovanie našich projektov. To všetko potvrdzuje správnosť trendu a filozofie našich aktivít, v ktorých budeme naďalej pokračovať aj v strednodobom horizonte.

Z pripravovaných výstav v roku 2006 treba spomenúť veľkú interaktívnu výstavu pod názvom **LETÍ, LETÍ, ČO MÁ KRÍDLA**, ktorej motto znie: „Čím vyššie vyletíme, tým menší úsmev v očiach tých, ktorí sa nenaučili lietať.“ Scenár Kristíny Kúdelovej a dramaturga Pavla Uhera sa zameriava na snahu človeka prekonať zemskú príťažlivosť, ktorá sa datuje oddávna. Človek napriek tomu, že si uvedomuje svoje obmedzenia, snaží sa ich prekonať. Túžba lietať patrí k odvekým túžbam ľudstva, napriek tomu, že mu stvoriteľ odoprel krídla. Budú sa v nej skloňovať krídla ako prostriedok fyzický i metaforický... Pripravovaná výstava bude mať filozofické zameranie, v ktorom sa deti budú dozvedať novoty o lietaní a krídlach v prírode, technike, fantázii a umení.

Ďalším titulom je výstava **OBYČAJNÉ ZÁZRAKY**, ktorá bude štvrtou z cyklu výstav **NÁVŠTEVA V ATELIÉRI**. Cieľom tohto cyklu výstav je predstaviť osobnosti slovenského výtvarného života a súčasne ponúknuť pohľad na rôzne techniky a spôsoby tvorby, zobrazovania i vnímania. Popri tom je však rovnako dôležité výstavami vytvoriť možnosť nahliadnuť do rozličných myšlienkových aspektov a prístupov k tvorbe, a tak viesť návštevníkov bližšie k „mágii“ jednotlivých osobností. Vo výstave teda budeme prezentovať tvorbu Fera Liptáka: maľbu (aj ako súčasť úžitkového umenia tvorby interiérov), scénografiu (najmä v súvislosti s projektom Maringotka, Teatro Tatro) a filmovú tvorbu (v konfrontácii s maľbou a scénografiou). Liptáková scénografia, najmä v súvislosti s poetikou Teatra Tatra, využíva princípy sviatku, divadla v divadle. Na rozdiel od maľby vychádza z výnimočnosti a „tajomstva“ komediantov. Nachádzame v nej prvky ako maringotka, cirkusové šapito, klaunov a – samozrejme – „zázraky“ či triky, ktoré odjakživa priťahujú pozornosť a vábia najmä detského diváka. Vo filmovej tvorbe akoby sa tieto princípy spájali. Liptákove obrázky prinášajú ľudí obklopených každodennosťou a predsa niekde na pomedzí reality a zázraku. Pôjde skrátka o „obyčajné zázraky.“

V strednodobom horizonte budeme i naďalej organizovať súťaže, kde medzi najvýznamnejšie patrí súťaž **Najkrajšie knihy Slovenska**, ocenenia **Trojruža**, **Cena Ľudovíta Fullu**, výber kandidáta na **Cenu H. CH. Andersena**, návrhy na **Čestnú listinu IBBY** a pod.

Medzi najvýznamnejšie aktivity bude i v budúcom období patriť príprava **21. ročníka medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií detských kníh BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA 2007**. BIB, od založenia ktorého uplynulo 40 rokov, dokázal svoju životaschopnosť najmä tým, že si získal organizátorov a spolupracovníkov v takmer 100 štátoch piatich kontinentov. Na doteraz usporiadaných ročníkoch BIB sa zúčastnilo 5 792 ilustrátorov z takmer 100 krajín, ktorí sa na výstavách predstavili s 47 676 originálnymi ilustrácií. A tiež príprava **BIENÁLE ANIMÁCIE BRATISLAVA (BAB)**, medzinárodného festivalu animovaných filmov pre deti, ktorý bude mať v roku 2006 za sebou už 8 ročníkov.

Neoddeliteľnou súčasťou činnosti BIBIANY bude i v budúcom období informačná, dokumentačná a študijná činnosť v oblasti umenia pre deti a mládež. Centrum informatiky, dokumentácie a knižnice, ktoré uvedenú činnosť zastrešuje, má vo svojich zbierkach unikátne fondy vytvorené z diel slovenskej a svetovej detskej literatúry, ako aj fondy odbornej literatúry na túto tému.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

V roku 2005 bol schválený a uzatvorený Kontrakt pod č. MK – 10 003/2004 - 700 zo dňa 30.12.2004 medzi Ministerstvom kultúry SR a BIBIANOU, medzinárodný dom umenia

pre deti na poskytovanie verejných služieb. Kontrakt je finančne krytý MK SR v sume 22 305 tis. Sk a je rozdelený do piatich druhov činnosti (K/1 – K/5).

Činnosť	(tis. Sk) Rozpočet
K/1 - Činnosť sekretariátu BIB	5 808
K/2 - Činnosť sekretariátu BAB	2 504
K/3 - Výstavná činnosť	9 866
K/4 - Informačná a knižničná činnosť	2 059
K/5 - Knižná kultúra a sekcia IBBY	2 068
Výdavky na kontrakt celkom	22 305

Kontrakt je zverejnený na internetovej stránke www.bibiana.sk

a) FINANČNÉ VYHODNOTENIE KONTRAKTU

V zmysle uzatvoreného kontraktu s Ministerstvom kultúry SR pod č. 6734/2004-700 na poskytovanie verejných služieb, ktoré sú kryté finančnými prostriedkami v celkovej sume 22 305 tis. Sk, sme čerpali k 31.12.2005 celkom 22 550,8 tis. Sk. Vyššie čerpanie výdavkov vyplýva z Nariadenia vlády SR č.204/2005 Z.z., ktorým sa zvýšili od 1.7.2005 tarifné mzdy zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a na základe rozpočtového opatrenia MF SR č. 28/2005 a rozhodnutia ministra kultúry, ktorým sa riešilo zvýšenie hmotnej zainteresovanosti pre našu organizáciu v roku 2005.

Prehľad čerpania finančných prostriedkov na uzatvorený kontrakt podľa jednotlivých činností bolo čerpané nasledovne:

Činnosť	Rozpočet	Skutočnosť	(tis. Sk) %
K/1 - Činnosť sekretariátu BIB	5 808	5 942,7	102,3
K/2 - Činnosť sekretariátu BAB	2 504	2 519,8	100,6
K/3 - Výstavná činnosť	9 866	9 949,7	100,8
K/4 - Informačná a knižničná činnosť	2 059	2 062,8	100,2
K/5 - Knižničná kultúra a sekcia IBBY	2 068	2 075,8	100,4
Výdavky na kontrakt celkom	22 305	22 550,8	101,1

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa druhu činností a rozpočtových položiek je uvedený v tabuľkách č. 1 – 5.

b) VECNÉ PLNENIE KONTRAKTU PODĽA ČINNOSTÍ JE NASLEDOVNÉ:

K/1 ČINNOSŤ SEKRETARIÁTU BIB

Sekretariát BIB pripravil kompletne organizačne i odborne medzinárodnú súťažnú prehliadku originálov ilustrácií detských kníh - **jubilejný 20. ročník Bienále ilustrácií Bratislava (BIB) 2005**, ktorého slávnostné otvorenie sa konalo 9. septembra 2005 v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. Súťažná časť BIB, ako aj ostatné reprezentatívne výstavy, boli prezentované v Dome kultúry na Nám. SNP 12, tak ako po minulé roky.

Na bienále sme, okrem súťažnej časti výstavy originálov ilustrácií detských kníh, predstavili tradične výstavy držiteľov ceny Grand Prix BIB z predchádzajúceho ročníka a držiteľov Cien H. CH. Andersena za rok 2004.

Na BIB 2005, v strednej čestnej sále Domu kultúry, sa teda predstavila rozsiahla kolekcia ilustrácií japonskej ilustrátorky Iku Dekune, ktorá za svoju ilustračnú tvorbu získala cenu Grand Prix BIB 2003. Rovnako sme prezentovali tvorbu **Maxa Velthuijsa z Holandska**, ktorý získal Cenu H. CH. Andersena 2004 za ilustrácie. Spolu s originálmi ocenených autorov boli vystavené aj knižné publikácie. Max Velthuijs nás začiatkom roka 2005 navždy opustil, preto sme pripravili nielen dôstojnú prezentáciu jeho výtvarného diela, ale v rámci programu **Medzinárodného sympózia BIB 2005** sme aktuálne zaradili úvodný blok o autorovej tvorbe v podobe prednášky pani Joke Linders v snahe sumárne jeho dielo obsiahnuť a auditóriu detailnejšie priblížiť. V kolekcii cien H. CH. Andersena bol zaradený aj autor, ktorý získal v roku 2004 cenu za literatúru – **Martin Waddell z Írska**.

Stalo sa už tradíciou, že na BIB prezentujeme významných slovenských ilustrátorov. V roku 1997 to bol Albín Brunovský, jeden zo zakladateľov BIB, v roku 1999 Vincent Hložník, v roku 2001 sme predstavili kolekciu originálov ilustrácií, kresieb a grafičiek Ľudovíta Fullu. V roku 2003 sme prezentovali ilustračnú tvorbu Štefana Cpina. V roku 2005 sme uviedli dielo **Lubomíra Kellenbergera**. Súčasťou expozície v tomto priestore bola i kolekcia ilustrácií **Noma Concours**, ktorú predstavilo regionálne centrum UNESCO v Tokiu. V rámci bienále usporadúvame okrem výstav v Dome kultúry aj sprievodné výstavy v jednotlivých zahraničných inštitútoch zastúpených v Bratislave a, samozrejme, priamo v BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti. Tam bola v čase trvania BIB otvorená reprezentatívna expozícia ilustrácií zahraničných ocenených ilustrátorov pod názvom **Ilustrácie z pokladnice**. Prezentovali sme na nej ilustrácie, ktoré tvorcovia darovali, alebo ich BIB od nich v priebehu rokov zakúpil. V priestoroch **Galérie F7** sme prezentovali výber z tvorby slovenskej výtvarníčky, nedávno zosnulej, **Boženy Augustínovej**. Konceptne a komisársky expozície pripravila kunsthistorička Mgr. Barbara Brathová.

Prezentáciami výstav, sa však BIB nekončí. Po udelení cien Medzinárodnou porotou zloženou z odborníkov na knižnú kultúru z rôznych krajín (Grand Prix, 5 Zlatých jablák, 5 Plakiet a Čestné uznania vydavateľstvám), pokračuje podujatie zasadnutím **Medzinárodného komitétu** a neodmysliteľným **Medzinárodným sympóziom**. Jeho vedenie tento rok prebrala **historička umenia PhDr. Dagmar Srnenská**. Po ukončení Bienále ilustrácií pravidelne pripravujeme zborník zo sympózia s obrazovou prílohou. Téma sympózia tento rok znela: **Psychologické a sociologické aspekty ilustrácií v tvorbe H. CH. Andersena**. Sympóziu bolo venované 200. výročiu narodenia tohto významného dánskeho rozprávkaru.

Neodmysliteľnou súčasťou BIB je aj Medzinárodný pracovný seminár **UNESCO-BIB Workshop Albína Brunovského**, ktorý sa konal bezprostredne po skončení sympózia a trval týždeň. Uskutočnil sa neďaleko Bratislavy v Galbovom mlyne. Vedenia workshopu sa ujal významný slovenský ilustrátor **Dušan Kállay**. Téma workshopu znela: „**Ako sa to povie – ako sa to napíše v inej reči**“ a podtitul bol **Medzinárodný kaligrafický slovník**. Originály, ktoré boli na workshope vytvorené, sú zahrnuté do informačného materiálu a prezentované na výstavách doma i v zahraničí. Koordinátorkou UNESCO-BIB Workshopu A. Brunovského bola tak, ako po minulé roky, kunsthistorička **Barbara Brathová**.

Na 20. ročníku BIB sa v súťažnej časti BIB 2005 zúčastnilo **410 ilustrátorov zo 48 krajín s 2 966 originálmi ilustrácií**. Medzinárodná porota BIB 2005 mala 13 členov: **Murti Bunanta - Indonézia, Maha Bulos - UNESCO, Miroslav Cipár - Slovensko, Rui De Oliveira - Brazília, Boris Diodorov - Rusko, Steffen Larsen - Dánsko, Kiyoko Matsuoka - Japonsko, Francine Sarrasin - Kanada, Abolfazl Hemmati Ahooee - Irán, Barbara Scharioth - Nemecko, Truusje Vrooland-Löb - Holandsko, Józef Wilkoń - Poľsko, Petros Zambelis - Grécko**.

Medzinárodná porota BIB 2005 udelila nasledovné ceny:

GRAND PRIX - Ali Reza Goldouzian (Irán);

ZLATÉ JABLKO BIB – Lilian Broegger (Dánsko), Byoung-Ho Han (Južná Kórea), Ľuboslav Paľo (Slovenská republika), Pawel Pawlak (Poľsko), Sara (Francúzsko);

PLAKETA BIB - Pablo Amargo (Španielsko), Carll Cneut (Belgicko), Alain Gauthier (Francúzsko), Pierre Pratt (Kanada), Komako Sakai (Japonsko);

ČESTNÉ UZNANIE udelila porota vydavateľstvu **Katha**, z New Delhi v Indii za knihy **One lonely Unicorn, The magical Web Bride**, vydavateľstvu **Murti Bunanta Foundation** z Jakarty v Indonézii za knihy **Si Kadal Nakal, Andai Aku Punya Rumah Sakit** a napokon vydavateľstvu **Marya Jagoudzik** z Minska v Bielorusku za knihu **Wybranae**.

BIB 2005 prezentovalo v Dome kultúre ďalšie sprievodné výstavy:

- Už spomínanú autorskú výstavu držiteľky GRAND PRIX BIB 2003 z Japonska **Iku Dekune**. Bola to prezentáciou originálov ilustrácií ocenených na BIB, ale aj ostatnej tvorby autorky.
- Výstava držiteľov Ceny H.CH. Andersena za rok 2004. **Max Velthuijs z Holandska**, držiteľ ceny za ilustračnú tvorbu sa narodil v roku 1923 v Haagu. Zomrel 25. januára 2005, iba štyri mesiace potom, ako dostal v Kapskom Meste cenu H.CH. Andersena. **Martin Waddell z Írska** je držiteľom ceny H.CH. Andersena za literatúru. Uprostred náboženského násillia je hlas tohto autora hlasom tolerancie a súcitu.
- Výstava **Noma Concours**

Kolekciu ilustrácií poskytlo, tak ako na každé bienále, ACCU (Asia Pacific Cultural Centre for UNESCO – Ázijské kultúrne centrum UNESCO) v Tokiu. Prezentovalo na nej výber cien – 21 autorov z 12 krajín. Ilustrátori sú držiteľia cien Grand Prix, druhých, tretích cien a tzv. cien útechy.

- Výstava významného slovenského ilustrátora **Ľubomíra Kellenbergera**

Výstava bola pokračovaním reťazca v cykle prezentácií nežijúcich slovenských ilustrátorov, ktorí zaujímajú v slovenskej ilustračnej tvorbe významné miesto. Expozícia bola širokou kolekciou výberu z viac ako 200 ilustrácií autora poskytnutých zo súkromnej zbierky jeho syna Martina Kellenbergera. Originály ilustrácií pochádzajú z kníh *Dáma s kaméliami*, *Kozliatka*, *Gulliverove cesty*, *Horami Sumatry*, *Príhody o divočine*, *Africký zápisník*, *Japonské rozprávky*, *Robinson Crusoe*, *Horou pieseň šumí*, *Zo starej horárne*, *Tartarinove príhody*. Ilustrácie dopĺňalo 16 knižných publikácií.

- **Retrospektívna výstava grafičiek**, ktoré vytvorili slovenskí autori pri príležitosti jednotlivých ročníkov BIB. Grafiky slúžili ako dar pre zahraničných hostí, mnohé sú dielom slovenských ilustrátorov ocenených na BIB počas jeho trvania (Viera Bombová, Miroslav Cipár, Dušan Kállay, Ľuba Končeková-Veselá, Marián Komáček, Alexej Krašenič, František Blaško, Róbert Brun, Albín Brunovský, Kamila Štanclová, Jana Kiselová-Sitekova, Peter Uchnár. Kolekciu dopĺňali propagačné materiály, ktoré vznikali počas trvania BIB v rokoch 1967-2005, súbor retrospektívnych fotografií z jednotlivých udalostí spojených s BIB, ako aj komorná prezentácia spomienkových náčrtov z pera domácich aj zahraničných ilustrátorov.

Sprievodné výstavy BIB 2005 v rámci Bratislavy:

- Vyššie spomínaná výstava **Ilustrácie z pokladnice**, ktorá bola prezentovaná v Galérii BIB v BIBIANE, medzinárodnom dome umenia pre deti.

- V Galérii F7 sme predstavili výber z tvorby výtvarníčky **Boženy Augustínovej**. Výstavu pripravili synovia Boženy Augustínovej ako poctu jej tvorbe a správu o tom, že v jej výtvarných podobách a formách prežíva duch autorky stále. Komisársky expozíciu pripravila historička umenia Barbara Brathová.

- Galéria TYPOARS-Vajnory uvádzala výber z ilustračnej tvorby akademického maliara **Dušana Nágela** pod názvom **Možnosti ilustrácie**.

- Vo Francúzskom inštitúte prezentovali tvorbu významného slovenského ilustrátora **Miroslava Cipára** pod názvom **2x Cipár** v koncepcii komisára výstavy historika umenia Fedora Krišku.

- Goetheho inštitút prezentoval v Staromestskej knižnici výstavu pod názvom **Rozprávkový zámok (Das Märchenschloss)**, staré a nové obrázky k 22 rozprávkam bratov Grimmovcov.

- Kultúrny inštitút Maďarskej republiky uvádzal výstavu pod názvom **Ocenení ilustrátori Maďarska**. Ide o výber z tvorby autorov, ktorí boli ocenení na BIB počas 40-tich rokov.

- Bulharský kultúrny inštitút uvádzal výstavu pod názvom **Laureáti z BIB**, kolekciu bulharských autorov ocenených na BIB počas jeho trvania.

- Chorvátsky konzulát predstavil výstavu chorvátskych autorov ocenených na BIB – **Andrea Petrlik Huseinovič a Svjetlan Junaković**.

- Poľský kultúrny inštitút prezentoval výstavu ilustrácií ocenených v súťaži Kniha roka 2004 pod názvom **Ceny Poľskej sekcie IBBY**.

- V priestoroch obchodného a spoločenského centra Aupark v rámci Festivalu pôvodnej slovenskej tvorby, ktorý mal názov **2nedele.sk**, boli prezentované reprodukcie 18-tich súčasných slovenských ilustrátorov, ktorí reprezentovali Slovenskú republiku na BIB 2005.

- Príspevkom British Council do programu BIB 2005 bola výstava pod názvom **Zázračná ceruzka**, ktorú zostavil známy ilustrátor detských kníh Quentin Blake. Prezentovaná bola v priestoroch obchodného a spoločenského centra Aupark a obsahovala viac ako 300 umeleckých diel od 13 najlepších súčasných britských autorov, ktorí sa tematicky venujú súčasným problémom. Ich práca je základom ďalšieho zlatého veku britskej ilustrácie. Výstavu zorganizovalo oddelenie výtvarného umenia British Council v Londýne, jej

otvorenie bolo v Laing Art Gallery v Newcastli v roku 2002, prezentovaná bola aj v Britskej knižnici v Londýne. Výber 60 reprodukcí z originálov ilustrácií bol vystavený na Medzinárodnej konferencii federácie knižničných asociácií v Glasgowe a po prvý krát bol vystavený na Slovensku v rámci BIB 2005. Prezentácia výstavy počas BIB vznikla za láskavej spolupráce British Council, reprezentovaným manažérkou projektu pani Helenou LeSage.

Súčasťou BIB bolo **MEDZINÁRODNÉ SYMPÓZIUM**, ktoré Sekretariát BIB pripravuje každé dva roky ako sprievodné podujatie medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií detských kníh Bienále ilustrácií Bratislava (BIB). Medzinárodné sympóziu 2005 zohľadnilo významných 40 rokov existencie BIB, ale aj 200. výročie narodenia Hansa Christiana Andersena. Téma sympózia bola nasledovná: **Psychologické a sociálne aspekty ilustračnej tvorby k dielu H. Ch. Andersena**. Cieľom sympózia bolo poskytnúť prednášateľom z viacerých krajín priestor pre porovnanie ilustrátorskej výpovede z pohľadu psychologického a sociálneho, poukázať na vzťah literárnej predlohy a ilustrácie v rámci odlišného spoločenského a kultúrneho prostredia tej-ktorej krajiny. Využiť možnosť komparácie a transformácie jednotlivých príbehov v tvorbe H. Ch. Andersena, ich prepojenie (v rámci ilustrácií) na myslenie doby a spoločnosti, v ktorej vznikli, a tiež porovnať výtvarné a výrazové prostriedky viacerých ilustrátorov konkrétnej literárnej predlohy vo viacerých krajinách sveta. Prednášajúcimi boli:

Stanislav BRNA (Slovensko), Kirsten BYSTRUP (Dánsko), Jeanine DESPINETTE (Francúzsko), Dimce ISAILOVSKI (Macedónsko), Miroslav KUDRNA (Česká republika), Horst KÜNNEMAN (Nemecko), Joke LINDERS (Holandsko), Richard MICHELSON (USA), Parnas NAYERI (Irán), Joanna OLECH (Poľsko), Maria José SOTTOMAYOR (Portugalsko), Yuko TAKESAKO (Japonsko), Sisko YLIMARTIMO (Fínsko) a Regina YOLANDA (Brazília).

Neodmysliteľnou súčasťou BIB bol aj **UNESCO-BIB WORKSHOP A. Brunovského 2005**, ktorý sa konal v Galbovom mlyne od 11.9. – 17.9. 2005 a jeho koordinátorkou bola Barbara Brathová. Pod odborným vedením prof. Dušana Kállaya spracovávali jeho účastníci tému: Ako sa to povie - Ako sa to napíše v inej reči (Medzinárodný kaligrafický slovník). Zúčastnilo sa na ňom 10 mladých ilustrátorov:

Irene Singer (Argentína), Fernando Vilela (Brazília), Thodoros Sirogiannopoulos (Grécko), Sonali Biswas (India), Sujasha Dasgupta (India), Intilaq M. A. Abdul Ameer (Irak), Ali Khos Jam (Irán), Hoda Haddadi (Irán), Fadi Adleh (Sýria), Karl Stephan (Južná Afrika).

Aktéri sa počas workshopu sústredili na niekoľko priorít. V poslednom čase sa ilustrácia kníh pre deti uskutočňuje najviac v technike maľby alebo kresby, a akosi sa zabúda na možnosti klasického grafického vyjadrenia pomocou grafickej techniky. Prvé knihy vznikli pomocou matric vyrezaných do dreva a ich otláčaním. Zmyslom workshopu nebol návrat ku klasickému spôsobu tlače kníh, ale k nachádzaniu nových možností, ktoré aj v súčasnom svete grafická tvorba ponúka. Išlo teda o zámer posunúť klasické grafické médiá alebo ich oživiť v nových dimenziách súčasného sveta.

To isté platí o písme. Dnes je možné azda v každej reči sveta napísať vetu alebo slovo pomocou počítača. Zabúda sa na krásu kaligrafie textu každého individua našej planéty, na krásu rukopisu. Autenticita a krása slova napísaného vlastnou rukou je neporovnateľná s prepisom do akéhokoľvek rezu písma, ktoré sprostredkúva počítač. Na workshope šlo teda o hľadanie nových kaligrafických vzťahov. Každý účastník vytvoril v technike linorezu dve práce v danom rozmere. Na jednej vytvoril vymyslenú rozprávkovú postavičku alebo fantastické zviera. Obrázok pomenoval vo vlastnej reči a napísal ho vlastným kaligrafickým písmom. Ostatní účastníci mu preložili jeho názov do ich reči a napísali ho. Každý účastník sa snažil vytvárať písmovú kompozíciu z rôznych jazykov sveta a túto kompozíciu vyryl do lina. Vznikol tak medzinárodný kaligrafický slovník vo všetkých rečiach účastníkov workshopu. Každý účastník následne vytlačil obe práce na jeden dvojlist - vlastnú grafiku a vlastnú kompozíciu písma. Spolu vzniklo 13 originálov, ktoré budú prezentované na výstavách doma i v zahraničí a sú majetkom BIB.

Na jubilejnom ročníku BIB 2005 sa zúčastnilo mnoho slovenských i zahraničných odborníkov, ilustrátorov, veľvyslancov a svojou návštevou nás poctil aj prezident SR Ivan Gašparovič, pod záštitou ktorého sa BIB 2005 konal.

Medzinárodná tlačová konferencia BIB 2005

Návštevnosť na BIB 2005 : 17 689

Prednášatelia Medzinárodného sympózia - 15

Aktívni účastníci UNESCO-BIB Workshpu A. Brunovského – 10

Členovia Medzinárodnej poroty – 13

Členovia Medzinárodného komitétu – 15

Spolu oficiálni pozvaní zahraniční hostia – 53

Zúčastnené krajiny v súťažnej časti – 48

Zúčastnení ilustrátori v súťažnej časti – 411

Prezentované ilustrácie - 2966

K BIB 2005 boli vytlačené nasledovné tlačoviny: **Katalóg BIB 2005**, pexeso ocenených slovenských ilustrátorov, **skladačka nositeľov Grand Prix BIB**, **skladačka ocenených slovenských ilustrátorov**, **plagáty** ocenených autorov na BIB 2005, informačný materiál o víťazoch BIB 2005 a výsledkoch UNESCO-BIB Workshpu A. Brunovského (autorkou propagačných materiálov a tlačovín je Mgr. Barbara Brathová). Spracováva sa Zborník z Medzinárodného sympózia a pohľadnice ocenených autorov.

Sekretariát BIB pripravil v roku 2005 ďalšie výstavy:

Sekretariát BIB sa v roku 2005 zaoberal predovšetkým kompletnou prípravou jubilejného **20. ročníka Bienále ilustrácií Bratislava 2005**. Všetky činnosti sa viažu na odbornú, organizačnú a realizačnú prácu v súvislosti s týmto významným podujatím. Popri prípravách BIB 2005 zabezpečuje propagačné výstavy doma i v zahraničí.

Sekretariát BIB zabezpečil kompletnú prípravu na knižný veľtrh **v Bologni** v Taliansku v dňoch **13. 4. - 16. 4. 2005** s prezentáciou výstavy **Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003**, k výstave bol vydaný informačný materiál.

V Nitrianskej galérii v Nitre sme v dňoch **3. 2. - 6. 3. 2005** prezentovali výstavu **BIB 2003, Ocenení slovenskí ilustrátori na BIB 1967-2003** ,

V Maďarsku v Slovenskom inštitúte v **Budapešti** sme **2. 3. 2005** ponúkli výstavu **BIB 2003, Grand Prix BIB 1967-2003**. Vernisáž bola spojená s prednáškou o bratislavskom Bienále pre maďarských ilustrátorov. Na vernisáži sa zúčastnili riaditeľ SI Milan Resutík, zástupcovia slovenskej ambasády i ďalších veľvyslanectiev a široká kultúrna verejnosť. Výstavu odborne uviedla kurátorka Barbara Brathová, na BIB 2005 pozval zúčastnených riaditeľ BIBIANY Peter Čačko. Po dohode s riaditeľom SI v Budapešti bola výstava reінštalovaná v **Rumunsku**.

V **ČR** na knižnom veľtrhu v **Liberci** sme prezentovali v dňoch **17. 3. - 19. 3. 2005** výstavu víťazných ilustrácií **BIB 2003**.

V **Michalovciach** počas Dní detskej knihy v dňoch **5. 4. - 7. 4. 2005** sme v rámci programu seminára pre knihovníkov a pedagógov „Ilustrácia v knižnej tvorbe pre deti“ pripravili výstavu **Ocenení slovenskí ilustrátori**. Táto kolekcia ilustrácií bola následne reінštalovaná v **Poprade**.

V **Múzeu umenia v Nare v Japonsku** sme v období od **2. 4. - 8. 5. 2005** prezentovali výstavu originálov ilustrácií **Japonskí ilustrátori na BIB a BIB 2003** a táto výstava bola počas roka reінštalovaná na viacerých miestach v Japonsku - **Dom moderného umenia v Akite (14. 5. - 3. 7. 2005), Múzeum umenia v Nagane (9. 7. - 28. 8. 2005)**

Na Medzinárodnom knižnom veľtrhu Svet knihy v **Prahe v ČR** sme **4. 5. - 6. 5. 2005** predstavili výstavu **Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003**.

V **BIBIANE** sme prezentovali v dňoch **2. 6.-10. 7. 2005** nominačnú výstavu na BIB 2005 **Súčasná slovenská ilustrácia**.

Reprezentatívna výstava **Ilustrácie z pokladnice** bola v dňoch **20. 7. - 31. 10. 2005** otvorená v BIBIANE.

V **Slovenskom inštitúte v Berlíne v Nemecku** sme vystavovali v dňoch **20. 10. - 13. 11.2005** aktuálnu expozíciu ilustrátorov, ktorí získali na práve prebiehajúcom jubilejnom 20. ročníku Bienále ilustrácií Bratislava 2005 Grand Prix, Zlaté jablká BIB, Plakety BIB a Čestné uznanie vydavateľstvám pod názvom **Ilustrátori ocenení na BIB 2005**.

Výstavu **Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2004** sme v dňoch **6. 10. - 31. 10. 2005** predstavili v **Mestskej knižnici v Helsinkách vo Fínsku**.

BIBIANA pripravila výstavu prezentovanú pod názvom **Slovenské knihy pre deti a ilustrácie detských kníh v Helsinki Art School vo Fínsku** v dňoch **5. 10. - 31. 10. 2005**.

Obe vyššie spomenuté výstavy boli prezentované spoločne v **Univerzitej knižnici na Univerzite v meste Jyväskylä vo Fínsku** v dňoch **8. 11. - 7. 12. 2005**.

Od **12. 12. - 31. 12. 2005** si ich mohla pozrieť verejnosť v rodisku najznámejšieho fínskeho hudobného skladateľa Sibelia v **Mestskej knižnici v meste Hämeenlinna vo Fínsku**.

K/2 ČINNOSŤ SEKRETARIÁTU BAB

V hodnotenom období sa na pôde Sekretariátu BAB spresnil záverečný model návrhu rozpočtu pre ďalší ročník Bienále animácie Bratislava (BAB) v spolupráci s ekonomickým oddelením. Z pôvodného návrhu 3.500 tis. Sk boli však na BAB 2005 pridelené 2.000 tis. Sk (návrh rozpočtu bol teda krátený o 1.500 tis. Sk).

Táto čiastka nebola dostatočujúca, preto sme museli hľadať úsporné opatrenia a zároveň spôsoby, ako získať chýbajúce zdroje potrebné na kvalitný priebeh festivalu. Vypracovali a podali sme žiadosť o príspevok pre festival z Višegrádskeho fondu, ktorý sa týka dotácií pre

programy krajín V4. Zároveň sme vypracovali a podali žiadosť o podporu z fondu Ars Bratislavis mesta Bratislava.

V nadväznosti na prípravu Generálneho zhromaždenia CIFEJ v Teheráne (Centre International du Film pour l'Enfance et la Jeunesse), ktoré sa konalo v máji 2005 a pripomínalo si 50. výročie vzniku tejto organizácie, pripravovali sme prezentáciu BAB na tomto podujatí. Na valnom zhromaždení sa zúčastnil riaditeľ BIBIANY aj festivalu Peter Čačko, ktorý zastupoval BAB vo voľbách vedenia CIFEJ.

V júni 2005 sme sa zúčastnili na Medzinárodnom festivale animovaných filmov v Annecy vo Francúzsku, kde sme spomedzi 150 vzhliadnutých filmov vybrali program vhodný pre budúci ročník festivalu BAB a zároveň sme uskutočnili stretnutia s prítomnými členmi Medzinárodnej poroty BAB.

Pre budúci ročník Bienále animácie Bratislava sme pripravovali programové pásma aj v spolupráci s európskymi producentskými centrami animovaného filmu z ich filmovej tvorby.

Spolu s prípravou programu na BAB sme zabezpečili nový plagát BAB a aktualizáciu informačných materiálov.

V spolupráci so Slovenským filmovým ústavom sme pripravili podujatia v Budapešti, Prahe a Toskánsku, na ktorých boli prezentované programové pásma predstavujúce slovenský animovaný film.

V **kine PONREPO v Prahe v ČR** pripravil Sekretariát Bienále animácie Bratislava filmovú prehliadku **Slovenskí výtvarníci v animovanom filme**, ktorá sa konala v termíne **18. 10. 2005**. Recipročne pripravil v spolupráci s Národným filmovým archívom v Prahe, s Českým centrom v Bratislave a Slovenským filmovým ústavom v Bratislave prehliadku **JAN WERICH – 100. VÝROČIE NARODENIA** pri príležitosti Mesiaca česko-slovenskej vzájomnosti a Medzinárodného dňa animovaného filmu (28.10.) v **kine Mladost' v Bratislave**.

Vzhľadom na fakt, že festival PRIX DANUBE sa termínovo prekrýva s festivalom BAB a navyše od roku 2005 sa už nekonal v priestoroch Slovenskej televízie tak, ako počas minulých rokov, ale v centre Bratislavy, CIFEJ nám odporúčalo presunúť BAB na párne roky. Generálny riaditeľ sekcie umenia MK A. Zmeček oznámil súhlas ministerstva s týmto presunom.

K/3 VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ

V dramaturgickej koncepcii BIBIANY sa snažíme odovzdať posolstvo v niekoľkých rovinách, kde si svoje nájdú všetci členovia rodiny. Teda adresátom sú nie len detskí návštevníci, ale v záujme čo najcelistvejšieho dopadu, celá rodina. Projekty výstav a programov nazývame dnes rodinnými. Rok 2005 sme začínali tromi úspešnými výstavami z minulého roku.

Ku každej realizovanej výstave máme v dokumentácii založený Umeleckou radou BIBIANY schválený námet, scenár (aj s použitou literatúrou), výtvarno-priestorové riešenie (aj s maketou) a propagačné materiály (pozdávka, plagát, pútač.)

1. VÝSTAVY

STRETNUTIA TRETIEHO DRUHU (28. 1. 2004 – 10. 4. 2005)

vo fotografiách Roba Kočana

Fotograf Robo Kočan svojim nenapodobiteľným spôsobom ozvlášťuje veci okolo nás. Jeho svet je svetom fantázie, svetom rozprávok, príbehov s dobrým koncom a zázrakov videných len srdcom, alebo objektívom fotografa.

Filozofia výstavy

Fotografie Roba Kočana sú obrazmi science-fiction. Rozpráva o prírode, ktorá sa nám postupne vzdaluje. Fotograf ju ozvlášťuje vlastným spôsobom, aby si divák uvedomil jej nenahraditeľnú krásu a jedinečnosť. Na ceste k nej odhaľuje rozmer, o ktorom príroda (na rozdiel od nás!) čosi vie. Je tu tušenie BYTOSTÍ, ktoré sú voľným okom neviditeľné, ktoré je možné zahliadnuť srdcom, alebo objektívom fotografa.

Autorovou snahou je vyzvať diváka k rozmyšľaniu, odpútaniu sa od reálneho sveta, ktorý ho obklopuje. Má sa uvoľniť a popremýšľať nad „inými vecami“. Fotografova hra so svetlom umožňuje nazrieť do zamknutej trinástej komnaty. A komu už viac svedčí odomykať zakázané a tajomné komnaty, ak nie deťom (a spolu s nimi majú potom šancu aj ich rodičia). Kočanove práce sú vlastne umením „dieťaťa“ v dospelom veku.

Výstava položila vnímavým divákovi viacero otázok. Sme sami? Jestvujú vo vesmíre ďalšie planéty, na ktorých sa vyskytuje život? V akom štádiu sa nachádza? Je „civilizovaný?“ Sme schopní sa s nimi (a oni s nami) vôbec dorozumieť? Tieto otázky sú viac-menej rečníckymi. Odpovedať si na ne musí každý sám.

Inštalácia

Priestorová koncepcia výstavy bola založená na výroku Roba Kočana: „Vnímam veci cez atmosféru“.

Vystavené fotografie boli z cyklov: RAJSKÉ ZÁHRADY, BYTOSTI STARÉHO GLAMORGANU, SVETLOM DO TMY, TIENE DUCHOV a PRÍBEHY NOČNEJ LAMPY. Začali sme fotografiami z cyklu RAJSKÉ ZÁHRADY, ktoré vytvárajú dojem, akoby sa pozorovateľ preniesol kamsi do pralesa. Uhol pohľadu je nečakaný, magický. Skladanie portrétov detských návštevníkov nadväzuje na cyklus HRY S IDENTITOU a vlastne prenáša rajske záhrady priamo do BIBIANY. Nasledoval cyklus SVETLOM DO TMY, v ktorom autor kreslí dlhými expozíciami vysnívanú, fiktívnu krajinu. Jeho svet je prepojený so svetom detských snov.

V druhej časti expozície boli vystavené cykly: PRÍBEHY NOČNEJ LAMPY, kde pomocou tieňov tušíme a spoluvytvárame príbeh, ktorý sa odohral na fotografii, čo ponúka priestor na aktivizáciu detí presne v duchu poetiky BIBIANY. Vyvrcholením boli STRAŠIDLÁ (Komunikácia s mimozemskými civilizáciami a Ufónia základňa). So zázrakom vzniku fotografie sa návštevníci zoznámili v klasickej čiernej komore.

Nezanedbateľný bol hudobný sprievod k výstave, ktorý zvyšoval mágiu vyvolanú obrazovým materiálom.

Posolstvo výstavy

Všetko doteraz povedané smerovalo k uvedomeniu si našich možností v rámci objavovania „iných“ svetov, ktoré vôbec nemusia byť mimozemské, ale môžu byť neobjavené všade okolo nás. Chce to len maličkosť: vnímať veci srdcom!

Scenár: Paľo Uher

Výtvarno-priestorové riešenie: Zuzana Malcová

Odborná spolupráca: Lucia Benická

Dramaturgia: Eva Čárska

Výstavu videlo 4 632 návštevníkov a mala slušný ohlas v printových médiách (SME, VEČERNÍK) i týždenníkoch.

LIETAJÚCI KUFOR (1. 4. – 2. 10. 2005)

Výstavu sme pripravili v spolupráci so Slovenským rozhlasom ako slovenský príspevok k celosvetovým oslavám 200. výročia narodenia veľkého dánskeho rozprávkara Hansa Christiana Andersena (1805 – 1875). Zázračný lietajúci kufor prenáša deti do ríše fantázie a známych i menej známych rozprávok, kde zažijú krátky, ale výnimočný pocit šťastia. Scenáristom bol Ján Uličiansky, mimoriadne krásne a objavné bolo výtvarno-priestorové riešenie a najmä výtvarné objekty Evy Farkašovej.

Filozofia a odkaz výstavy:

Ani jeden zo svetových autorov literatúry pre deti nie je taký známy ako Andersen. Určite to nie je iba zásluhou knižnej podoby jeho rozprávok, v súčasnosti jeho dielo vnímajú deti i dospelí viac z adaptácií pre film, televíziu, divadlo alebo rozhlas.

Naša výstava chcela prezentovať veľkého rozprávkara nielen cez viacero médií, ale (hlavne) aj ako inšpirátora novej komunikatívnej, interaktívnej inštalácie výtvarných objektov Evy Farkašovej, ktoré výtvarníčka vytvorila na námety jeho rozprávkových príbehov.

Lietajúci kufor z jednej z Andersenových rozprávok poslúžil autorom výstavy ako dopravný prostriedok cez jeho rozprávkovú tvorbu i „nerozprávkový“ život a stal sa dominantným a nosným prvkom tejto výstavy. *„...bol to čudný kufor...Len čo sa na ňom stisla zámka, kufor sa vzniesol. Tak sa stalo i teraz. Fuk! a už vyletel komínom vysoko ponad mraky a letel čoraz ďalej a ďalej...*

Rozprávky veľkého rozprávkara boli prezentované v rôznych podobách – od knižných vydaní s krásnymi ilustráciami cez rozhlasové verzie rozprávkových hier a divadelné predstavenia poslucháčov Katedry bábkarskej tvorby VŠMU v Bratislave až k ich počítačovej podobe. Nechýbal ani „kufor“ s faktografickými údajmi alebo kuriozitami zo života neposedného muža, ktorý (aj keď nie na lietajúcom kufri) lietal po celom svete, pričom navštívil i starý Prešporok.

Námet a scenár: Ján Uličiansky

Výtvarno-priestorové riešenie: Eva Farkašová, Vladimír Slaninka

Objekty: Eva Farkašová

Hudba: Roman Žiaran

Dramaturgia: Eva Čárska

Projekt vznikol v spolupráci so Slovenským rozhlasom a VŠMU v Bratislave.
Výstavu v BIBIANE videlo 17 589 divákov.

O sprievodných programoch

K výstave LIETAJÚCI KUFOR sme pripravili v Štúdiu BIBIANY sprievodný divadelný program pod názvom PLAY ANDERSEN (Hráme Andersena).

Statočný cínový vojačik, Cisárovo nové šaty, Dievčatko so zápalkami, Malá morská panna, Snehová kráľovná a mnohé ďalšie, to sú rozprávky H. Ch. Andersena, ktoré už takmer dve storočia poznajú deti na celom svete. Napriek roku svojho vzniku sú stále aktuálne a žiadané. Je to teda jednoznačné: dobrá rozprávka je potrebná pre všetky doby a všetky generácie. Vkus generácií, najmä, ak ide o víťazstvo dobra nad zlom, sa nemení. Mení sa len pomenovanie a rozoznávajúce dobro od zla. Preto je dobrá rozprávka večná. Andersenove rozprávky sú dobré. Úprimne veríme, že o ne nebudú ukrátené deti na celom svete ani v ďalších storočiach!

Dramaturgia divadelných programov v BIBIANE sa snaží hľadať nové, nevyskúšané cesty smerom k rozvíjaniu detskej fantázie a tvorivosti. Pri hľadaní tejto cesty sa často v záujme dobrej veci prekračujú žánre. Tak tomu bude aj v tomto prípade. Andersenove rozprávky budú spojené postavou bábkara z jeho rovnomennej rozprávky. Bábkara, ktorý rozloží svoje divadlo a medzi svojimi tromi vstupmi zahrá vždy dve rozprávky. Samotné rozprávky sú predvedené na klasickej iluzívnej bábkovej scéne. Kontakt s divákmi a ich aktivizáciu sme vyriešili s priamymi vstupmi bábkara a jeho dialógmi o šťastí so svojim ideálnym divákom.

Scenár a réžia: Pavol Uher

Scéna: Zuzana Hlavinová

Bábky a kostýmy: Nataša Janíková

Dramaturgia: Eva Čárška

Účinkujúci Andrej Kováč a Andrej Šoltés alebo Radoslav Milič a Alex Maďar

OD KORUNY K EURU - AJ JA TVORÍM EURO (14. 4. - 29. 5. 2005)

Výstava predstavila najkrajšie práce detí zo súťaže časopisu SUPEROHNÍK na výtvarné návrhy slovenskej strany euromincí. Vznikla v spolupráci s Národnou bankou Slovenska.

NAJKRAŠIE KNIHY SLOVENSKA 2004 (22. 4. – 29. 5. 2005)

Výstava predstavila nielen ocenené knihy, ale aj všetky tituly z najnovšej slovenskej produkcie, ktoré ich vydavatelia prihlásili do rovnomennej celoslovenskej súťaže. Libreto pripravila Eva Cíferská a výtvarno-priestorové riešenie Zuzana Hlavinová.

POZOR, SKLO! (FRAGILE!) (20. 5. – 30. 10. 2005)

Je to štvrtá z cyklu výstav o materiáloch a predstavila výrobu skla ako jedného z najstarších a najvýznamnejších objavov v dejinách ľudstva..

Filozofia a odkaz výstavy

Tajuplné, magické, fascinujúce. Podnecuje fantáziu. Pohlcuje a láme svetlo. Odráža predmety. Približuje vesmír a nekonečno. Môže byť predmetom dennej potreby alebo umeleckým dielom. Sklárske umenie má veľkú tradíciu a je pokladané za svetové kultúrne dedičstvo. Zatiaľ čo iné materiály, ktoré ľudia používali od dávnych čias - napríklad drevo, kameň alebo kov - našiel človek v prírode a mechanicky upravil, sklo bolo treba najskôr objaviť a potom vyrobiť a spracovať.

V prírode vlastne sklo neexistuje, respektíve existuje v inej forme. Ide o vulkanické sklo, ktoré vzniká pri tuhnutí lávy (obsidián), alebo o minerál - krištál. Ale predsa len si príroda sklo dokáže niekedy vytvoriť a to pomocou blesku. Rúrkovité sklovité korene – fulgurity - vznikajú na piesočnatej pláži pri dostatočne silnom elektrickom výboji. Názov je odvodený od slova fulgur, čo je latinský názov blesku. Starovekí filozofi viedli zanietene polemiky o podstate skla. Nakoniec sa ustálil názor, že ide o minerál (priehľadnosť) s vlastnosťami kovu (taviteľnosť). Presnejšiu definíciu skla vytvoril až filozof R. Descartes. Tajomstvo vzniku skla je v jeho vnútornej štruktúre. Pri tavení (teplota 1 400 – 1 500 °C) sa rozbije kryštalická mriežka a pri ochladzovaní vzniká nová krehká hmota. Objav výroby skla opisuje rímsky historik Plinius st. Podľa neho toto tajomstvo objavili fénickí námorníci, ktorí si chceli na piesočnatej pláži niečo uvariť. Na podloženie nádob nenašli kamene, a preto si priniesli hrudy uhličitanu sodného, ktorý sa vtedy na lodiach hojne používal. Pri varení zbadali, že vznikla odkvapkovájúca hmota, keď sa sóda zmiešala s pieskom. A keď vychladla, ležalo pred nimi na pláži sklo. Historka, ktorá môže a nemusí byť pravdivá, hoci má v sebe istú

logiku. Podľa viacerých historikov sklo vzniklo ako vedľajší produkt pri výrobe keramiky, alebo pri tavení kovov, čo je najpravdepodobnejšie. Dejiny skla sú tiež veľmi zaujímavé. Najstarším zachovaným skleneným predmetom je 5 000 rokov stará nazelenalá sklenená guľôčka z Théb. Archeologické nálezy hovoria o postupnom vývoji. Z tretieho tisícročia p. n. l. pochádzajú sklenené korálky a doštičky objavené v Mezopotámii, z druhého tisícročia egyptské nádoby. Archeológovia našli napríklad aj sklenené figúrky – vešetby, ktoré sa dávali do hrobov a sklenené urny na popol. Za prelomové sa považujú dva objavy z 1. storočia n. l., a to objav liateho priesvitného skla, ktoré sa začalo používať na zasklievanie okien a objav sklárskej písťaly na fúkané sklo. Tavenie skla dáva sklárstvu punc výnimočnosti a až mystickej tajuplnosti. Zo skla, ako materiálu vznikajú neobyčajné veci. To všetko sa deti na výstave dozvedeli. Zámer výstavy bol jasný. Tvorcovia výstavy chceli predstaviť tento materiál v jeho rôznych podobách a formách v interaktívnej výstave tak, aby vyznela ako jeho oslava.

Inštalácia:

V akomsi pomyselnom oblúku: od útrob zeme až k všeobjímajúcemu vesmíru sa niesla naša inštalácia. K tejto koncepcii sa nám veľmi hodili objekty slovenskej sklárky Evy Fišerovej, ktoré sú naozaj akýmsi prienikom viacerých svetov. Odhliadnuc od tohto filozofického kontextu sa však všetci tvorcovia snažili, aby bola výstava aj hravá. Krásne, jednoducho a výstižne to povedal Tomáš Janovic: „SKLO je číry kúsok neba, pred ktorým sa SKLOniť treba.“

Výstava POZOR SKLO vznikla aj vďaka firme RONA, Lednické Rovne, ktorá nám sponzorsky poskytla veľké množstvo materiálu.

Námet a scenár: Eva Čárska

Výtvarno-priestorové riešenie: Tom Ciller

Objekty: Eva Fišerová, VŠVÚ v Bratislave

Hudba: Norbert Bodnár

Video: Peter Hudák

Verše: Tomáš Janovic

Podľa ohlasov v tlači aj zápisov v knihe návštev sa zámer podaril. Pred sklom sa sklonili všetci tvorcovia a väčšina návštevníkov. Výstavu videlo 14 255 návštevníkov.

Tvorivé dielne k výstave Pozor sklo! pod názvom Sklíčka.

OLYMPIÁDA TVORIVOSTI MLÁDEŽE (6. 6. - 10. 6. 2005)

Tradičné podujatie BIBIANY, ktoré pripravujeme s detskými diagnostickými ústavmi a centrami. Výstava prác detí a mládeže vznikla v spolupráci s organizátormi DCM Záhorská Bystrica a OZ OPEM Bratislava.

SÚČASNÁ SLOVENSKÁ ILUSTRÁCIA DETSKEJ KNIHY (3. 6. - 10. 7. 2005)

Nominačná výstava slovenských ilustrátorov, na ktorej sa zúčastnilo 27 autorov s 315 ilustráciami z 33 kníh. Z nich 18 Slovensko reprezentovalo na jeseň na jubilejnom 20. ročníku BIB 2005. Kurátorkou výstavy bola Barbara Brathová.

MESIAC DETSKEJ TVORBY (15. 6. - 14. 8. 2005)

Výstava prezentovala 7. ročník tradičnej výtvarnej súťaže najlepších detských prác v spolupráci so Združením Korytnačky, Nadáciou SPP a Slovenským paralympijským výborom.

ILUSTRÁCIE Z POKLADNICE (20. 7. - 31. 10. 2005)

Výstava prezentovala výber ilustrácií 47 autorov z viac ako 20 krajín, ocenených počas rokov 1967 až 2003 na Bienále ilustrácií Bratislava. Zaujímavá bola tým, že bola zostavená z originálov darovaných alebo BIBIANOU zakúpených diel do depozitu BIB. Retrospektíva vznikla pri príležitosti konania jubilejného 20. ročníka BIB. Všetci vystavujúci boli nositeľmi ceny Grand Prix a ďalších ocenení z bienále za ilustrácie detských kníh

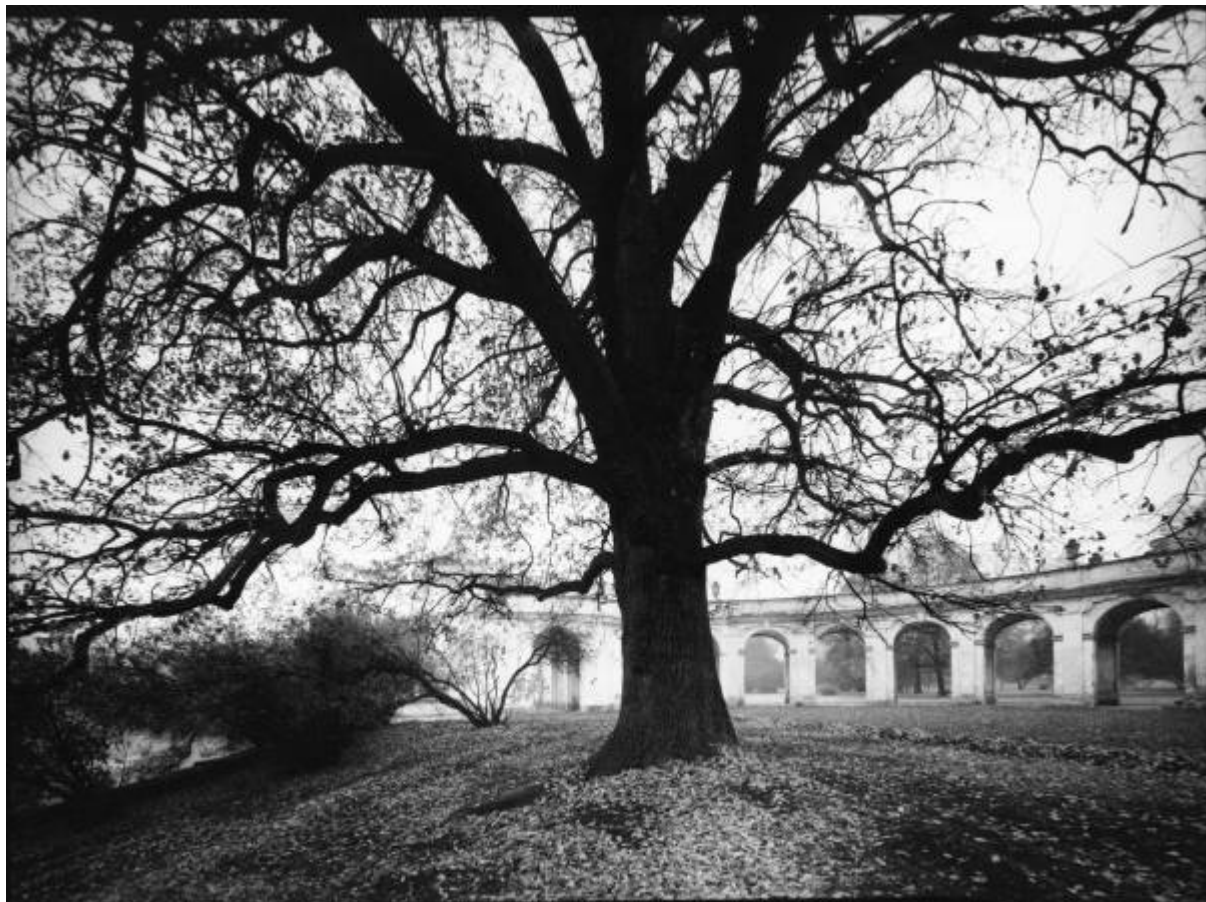
PUTOVANIE ZA DUŠOU TRETIEHO ZÁZRAKU (8. 9. – 30. 10. 2005)

Putovná výstava víťazných prác medzinárodnej výtvarnej súťaže v tvorbe knižnej značky pre deti od 12 do 15 rokov EX LIBRIS HLOHOVEC. Vznikla v spolupráci s OZ ExLibris v Hlohovci.

V JESENNOM PARKU (3. 11. – 27. 11. 2005)

Výstava fotografií významného českého fotografa Josefa Ptáčka vznikla ako príspevok do programu MESIACA FOTOGRAFIE a priblížila deťom ďalší žánr – umeleckú fotografiu.

Filozofia a koncepcia výstavy:

Motto:

Záhrada je vskutku najčistejšie ľudské potešenie a osvieženie ducha.

Francis Bacon, Esej o záhradách

Parky majú svoje špecifické čaro v každom ročnom období. Na jar, keď všetko kvitne, v lete, keď je všetko v plnej sile, na jeseň, keď príroda žiari všetkými farbami i v zime, keď rastliny oddychujú pod snehovou pokrývkou. Čo všetko sa dá robiť v jesennom parku? Prechádzať sa a počúvať ako nám šuchocú pod nohami popadané listy... oddychovať na lavičke v lúčoch slabnúceho slnka, rozmýšľať a meditovať o zmene ročných období v prírode i v živote človeka, kochať sa krásou pestrofarebnej prírody a nostalgicky smútiť za odchádzajúcim letom a prichádzajúcou zimou.

Josef Ptáček je fotograf, ktorý práve v parkoch vidí veci, o ktorých sa iným ani nezdá a cez svoje fotografie odovzdáva divákovi zvláštnu atmosféru miesta, alebo okamihu.

Inšpiráciou k našej výstave bola publikácia jeho čierno-bielých fotografií „Parky“. Tieto snímky majú v sebe neuveriteľné vyžarovanie. Divák akoby sa priamo zúčastňoval fotografovaného „okamihu“ a cítil to povestné čaro miesta. Tajomstvo spočíva v ozvláštnenom pohľade fotografa. Inými nepovšimnuté, zdanlivo ničím nezaujímavé zákutia a prepojenie ľudských a prírodných prvkov v romantizujúcich obrázkoch starých zanedbaných parkov, ktorých nostalgiu ešte zvyšuje ich čierno-biele poňatie, má však aj hlbší zmysel. Okrem estetického a citového zážitku vedie aj k úvahám nad plynutím času...

Inštalácia

Zaujímavé zákutia, ktoré rozvíjajú tvorivosť a fantáziu, prelínanie ľudského (architektúra v parkoch) a prírodného živlu. Jeho pohľad je teda podobný pohľadu detí. Deti mohli vstupovať do Ptáčkových fotografií a dotvárať ich. Priestorové riešenie pracovalo s fotografiami, ktoré sa rozložili v priestore, a tak sa z nich stali objekty. Zaujímavý bol

výsledok kontrastu nostalgického romantického spomínania, ktoré bolo cítiť z Ptáčkových fotografií a dravosťou novej generácie pri ich dotváraní.

Výstavu videlo okolo 5 000 návštevníkov v rámci mimoriadne zaujímavej akcie MESIAC FOTOGRAFIE, počas ktorého BIBIANU navštívili aj mnohí netradiční hostia. Ohlasy v tlači boli veľmi dobré.

KRÁĽOVSTVO ČIAR A FARIEB (16. 11. 2005 – 31. 1. 2006)

Návšteva vo svete Miroslava Cipára, ktorého ilustrácie ovplyvnili niekoľko generácií detí. Autori oboznámili návštevníkov s viacerými žánrami tvorby umelca s dôrazom na jeho ilustračnú tvorbu. Sprostredkovali už známy dialóg medzi autorom a návštevníkmi prostredníctvom rôznych výtvarných a interpretačných techník, hry a zábavy a s využitím čo najväčšieho počtu zmyslov a vytvorili organickú a kompaktnú výstavu nie len pre najmenších.

Zámer, filozofia a poslanie:

BIBIANA privítala návštevníkov vo svete akademického maliara Miroslava Cipára, privítala všetkých na výstave umelca, ktorý si tento rok pripomenul významné životné jubileum, na výstave výtvarníka, ktorý sa stal deťom kamarátom. Na výstave človeka, ktorý stál pri zrode Bienále ilustrácií Bratislava. Výstava Kráľovstvo čiar a farieb deťom prijateľne ich veku priblížila viaceré žánre z tvorby M. Cipára, najmä jeho ilustračnú tvorbu.

Deti na úvod dostali kľúčik nakreslený na papieri cipárovským rukopisom. Kľúčikom si imaginárne otvorili brány do jednotlivých miestností, ktoré ich na výstave čakali. V prvej časti sa oboznámili s líniou cez vybrané kresby a vybrané aktivity. Inšpirujúcou knihou pre túto časť výstavy sa stala jedna z prvých ilustrovaných kníh Jožko Mrkvička spáča. Línia v knihe je hravá, spontánna, veľmi podobná detskému rukopisu. Deti sa po vstupe ocitli vo svete Jožka Mrkvičku, kde spoznali čiaru ako základný prvok výtvarného vyjadrenia sa. Miroslav Cipár sa nechal inšpirovať aj drotárskym umením a navrhol množstvo objektov,

ktoré môžu byť z drôtu vyrobené. Obrázky predmetov, postáv a zvierat sú zostavené iba z línií a tvarov. Je to hra s líniou, pri ktorej vznikajú zaujímavé a neopakovateľné kompozície. Tejto téme bola venovaná druhá časť výstavy. Priestor a tvar dominoval v ďalšej časti výstavy.

M. Cipár ilustroval knihu Kúzelník a kvetinárka, v ktorej nájdeme rôzne podoby čiapok a klobúkov. Tento fakt inšpiroval tvorcov k tomu, ako vyriešiť ďalšiu miestnosť, zameranú na farebnosť ilustrácií. Tá je väčšinou veselá, optimistická. Ťažko hovoriť o dominujúcich farbách, ale predsa nájdeme v jeho zbierke kníh ilustrácie, ktoré v nás cez farebnosť vyvolávajú také pocity ako sú teplo, či chlad. Kniha Zlatá brána má zasa veľmi veselé ilustrácie zložené z množstva farebných plôch. V tejto časti si deti mali uvedomiť možnosť kombinovať rôzne farebné odtiene, možnosť pracovať s farebnými plochami rôznych tvarov. Kľúčovými slovami v tejto časti výstavy boli ilustrácia a animovaná rozprávka. Z línií a farieb je možné vytvoriť aj figúry a ani tie na výstave neabsentovali a deti ich mohli dotykom oživovať.

Námet a scenár: Katarína Kosánová

Výtvarno-priestorové riešenie: Miroslav Cipár

Dramaturgia: Eva Čárska

Výstavu navštívilo 4 101 návštevníkov a svoje pocity zapísali v knihe návštev. Dobré ohlasy sme zaznamenali aj v médiách.

DETI TICHÁ (30. 11. 2005 – 31. 3. 2006)

Výstava Deti ticha voľne nadväzovala na veľký projekt o živote postihnutých detí **POĎ DO MÔJHO SVETA**, ktorý mal mimoriadny úspech a bol reінštalovaný na viacerých miestach na Slovensku. Prostredníctvom vlastného zážitku sa autori výstavy Deti ticha pokúšajú priviesť návštevníkov k pochopeniu odlišností. Chápanie vedie k tolerancii a tá zasa k integrácii dvoch svetov: sveta počujúcich a sveta nepočujúcich.

Filozofia a odkaz výstavy:

„Som ako čajka, ktorá poletuje nad SVETOM HLUKU a SVETOM TICHU a cíti sa byť šťastná v oboch.“

Tento citát z knihy TICHÝ VÝKRIK nepočujúcej francúzskej herečky Emmanuelle Laboritovej je veľmi dôležitý pri pochopení celej výstavy. Spomenutá kniha veľmi pomohla všetkým tvorcom výstavy uvedomiť si mínusy, ale aj plusy, ktoré prináša život nepočujúcim. Na knihu upozornila tvorcov doc. Zoja Mikotová, vedúca Katedry tvorivej dramatiky na JAMU v Brne. Vďaka jej citlivým radám sa podaril dramaturgický zámer: urobiť výstavu, ktorá pracuje s prostriedkami tvorivej dramatiky. Čo je tvorivá dramatika? Veľmi zjednodušene: je to metóda, pri ktorej na otázku dieťaťa: „Čo to znamená byť nevidiaci“, nepovieme slovnú definíciu, ale zaviažeme mu oči a necháme ho nájsť východ z miestnosti. No a o to sme sa pokúsili na našej výstave v súvislosti s nepočujúcimi. Hľadáme spolu s návštevníkmi spôsoby, aby napokon padol múr medzi dvomi svetmi, tak, ako to krásne povedala Emmanuelle: „Cítila som niečo odlišné, keď išlo o hnev, o smútok alebo o spokojnosť, ale od zvukov ma oddeľoval neviditeľný, za to však nepriestupný múr. Objav posunkovej reči bol pre mňa zázračným kľúčom, ktorý mi otváral dvere do sveta. Mohla som pochopiť svet nepočujúcich i počujúcich. Spadol prvý múr, čo ma obkolesoval. Prvé mreže na mojom väznení sa otvorili. Budem vnímať svet očami a rukami.“ Rovnako dôležitý je vo výstave aj citát V. Huga, od ktorého autori odvíjali Ďalšiu líniu projektu: „Najhoršia je hluchota srdca“. Cieľom výstavy bolo teda „naučiť sa byť ticho v Krajine hluku a rozprávať v Krajine ticha.“

K výstave sme v spolupráci s nepočujúcim mímom a pedagógom Jozefom Rigom pripravili integračné tvorivé dielne TICHÁ POŠTA pre dve skupiny detí (z oboch svetov). Ohlasy sú pozitívne, naozaj sme dokázali zbúrať múry!

Námet a dramaturgia: Eva Čárska

Scenár: Martina Ťuchová – Jokelová

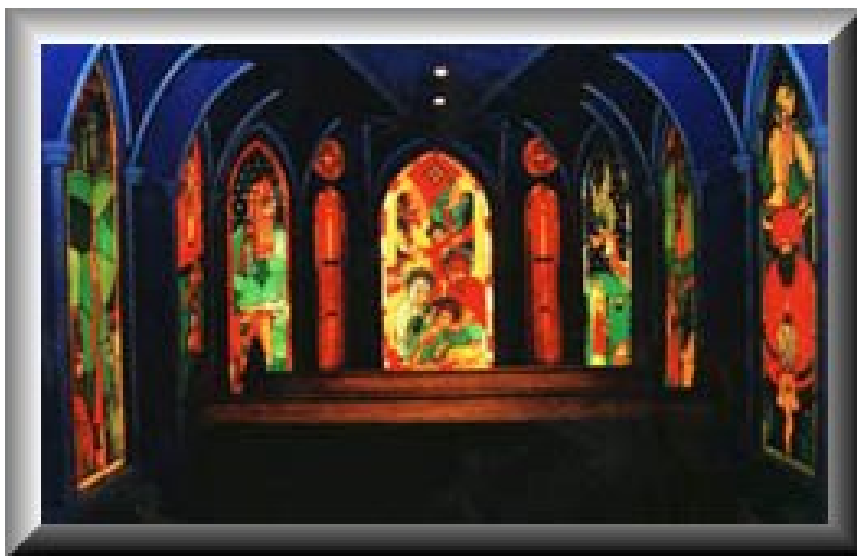
Výtvarno-priestorové riešenie: Soňa Sadilková, Barbora Cigánová

Odborná spolupráca: Zoja Mikotová

Fotografie: Mária Baloghová

Výstava potrvá do konca marca 2006, zatiaľ ju videlo 6 995 návštevníkov.

VIANOCE NA SKLE MAĽOVANÉ (7. 12. 2005 - 15. 1. 2006)

Záver roka priniesol reinštaláciu úspešnej výstavy, ktorú sme premiérovali v roku 2000 VIANOCE NA SKLE MAĽOVANÉ, ktorá odvtedy precestovala Slovensko (Martin Vrútky,

Banská Bystrica). V roku 2006 bude reінstalovaná v Trnave. Tvorcovia tejto výstavy sa zamerali na históriu vianočných sviatkov na Slovensku -od pohanského zimného slnovratu cez ľudové zvyky a maľby na skle až po kresťanské sviatky narodenia Ježiša Krista zobrazené v podobe kostolných vitráží. Obrázky vo vitrážach sú sprevádzané textami evanjelií. Slovo Vianoce sa v dnešnej konzumnej spoločnosti spája s bohatou štedrovečernou večerou, drahým vianočným stromčekom a luxusnými darčekom. Zmyslom výstavy je pozrieť sa na podstatu Vianoc z viacerých strán a vrátiť im ich duchovnosť. Najvhodnejším umeleckým prostriedkom sa autorom zdali byť maľby na skle s vianočnými motívami. Výstava sa pokúša ovplyvniť myslenie ľudí tak, aby Vianoce ostali veľkými duchovnými sviatkami pokoja a lásky.

Scenár: Eva Čárska

Výtvarno-priestorové riešenie: Vlado Král

Výstavu videlo 2500 divákov.

Nosnými výstavami, čo do rozsahu, boli tituly LIETAJÚCI KUFOR, POZOR, SKLO!, KRÁĽOVSTVO ČIAR A FARIEB a DETI TICHÁ. LIETAJÚCI KUFOR vznikol v spolupráci so Slovenským rozhlasom. Výstava POZOR SKLO! vznikla za pomoci firmy RONA, Lednické Rovne, ktorá sponzorsky poskytla veľké množstvo materiálu. DETI TICHÁ prinášajú spoznávanie sveta nepočujúcich prostredníctvom vlastného zážitku. Vysoko hodnotíme aj výstavy KRÁĽOVSTVO ČIAR A FARIEB a V JESENNOM PARKU, kde sa podarilo vytvoriť adekvátnu atmosféru.

Záujem o reінstaláciu výstavy LIETAJÚCI KUFOR mali v Čechách a v Piešťanoch. Rovnako o výstavu POZOR SKLO! prejavili záujem v National Glass Museum de Leerdam v Holandsku. O reінstaláciách sa rokuje.

Celkovo teda bolo inštalovaných v roku 2005 16 výstav, z toho 14 nových titulov.

Okrem toho sme reінštalovali 4 výstavy mimo BIBIANY: **VEČERNÍČEK ALEBO POĎTE DO ROZPRÁVKY** v Šarišskej galérii v Prešove (do 16.1.2005), **KRAJINOHRA** v Turčianskej galérii v Martine (6. 5. – 17. 7.2005), **NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2004** v Mestskej knižnici v Piešťanoch (23.11. - 30.12.2005), **VERNEOVKY KARLA ZEMANA** v Tatranskej galérii v Poprade (13. 5. – 17. 8. 2005)

V dramaturgickej koncepcii BIBIANY pokračujeme v úspešne vyskúšanom rozsahu a obsahu výstav tak, aby odovzdávali posolstvo v niekoľkých rovinách, v ktorých si nájdú odkaz všetci návštevníci - od malých detí, cez školákov až po študentov a, samozrejme, tiež dospelí členovia rodiny, ktorí deti sprevádzajú pri návštevách BIBIANY.

2. PROGRAMY

Programy dopĺňajú, rozširujú a obohacujú našu ponuku. Sú hodnotené ako mimoriadne invenčné a tvorivé. Snažia sa naplniť koncepciu poetiky, ktorá preferuje rozvíjanie fantázie, tvorivosti a samostatného myslenia. Programy, rovnako ako výstavy, sa snažia osloviť všetky vekové kategórie. S dobrým ohlasom sa stretli nové programy pripravené k 200. výročiu narodenia H. Ch. Andersena a k MDD (Dúhový vláčik). Pripravili sme tvorivé dielne k výstave POZOR, SKLO! s názvom SKLÍČKA a k výstave VIANOCE NA SKLE MALOVANÉ. Úspešnú premiéru mal nový program PLAY ANDERSEN – spojenie dvoch známych rozprávok cez tretiu, menej známu.

BIBIANA zastupovala so svojím pôvodným predstavením O škaredom káčatku ako jediná slovenské divadlo pre deti a mládež v Japonsku na PUTOVNOM FESTIVALE DIVADIEL 18 KRAJÍN EURÓPSKEJ ÚNIE - EUTAC 2005. Predstavenie bolo prezentované veľmi úspešne v štyroch japonských mestách – **Tokio, Tottori, Okinawa, Kumamoto** a všade sa stretlo s veľkým záujmom detských divákov i odbornej verejnosti. Naše predstavenie tiež dokázalo, že dobré divadlo nepotrebuje tlmočníka. Ocenenia sa objavili aj v japonských médiách. Veľký záujem u verejnosti i odborníkov bol aj o propagačné materiály BIBIANY, pretože jej široko zameraná činnosť zaoberajúca sa profesionálnym umením má v Japonsku dobré meno.

Festivalové predstavenie O škaredom káčatku v Japonskom meste Kumamoto.

BIBIANA sa zúčastnila v Čechách **na Prehliadke sólovej tvorby v Prahe a na Knižnom veľtrhu v Liberci** s predstavením JANKO – POLIENKO, a tiež 2 predstaveniami prispela do sprievodného programu na **Medzinárodnom knižnom veľtrhu BIBLIOTÉKA v**

Bratislave. Už štvrtý raz sme sa zúčastnili **Záhradnej slávnosti** (pod záštitou S. Gašparovičovej).

Záhradná slávnosť, predstavenie Barón Prášok

Pravidelne sme s našimi programami hosťovali v Detskej fakultnej nemocnici na Kramároch.

Programovú ponuku obohatili aj dve predstavenia študentov VŠMU, ktoré hrali **v rámci výstavy LIETAJÚCI KUFOR (Prípád hrášok, Kresadlo).**

K jubilejnému 20. ročníku Bienále ilustrácií Bratislava 2005 sme pripravili dva nové pôvodné programy **O ZLATOM JABLKU** a **CHALANI**.

Chalani

O zlatom jablku

Na konci roka sme reprízovali predstavenia **BETLEHEMSKÁ HRA** a **SNEHULIATKO**.

Snehuliatko

Predstavenia uvádzané na **5. ročníku medzinárodnej prehliadky alternatívnych a bábkových divadiel HRÁME PRE VÁS**, ktorej organizátorom je BIBIANA, tvorili hlavný program počas letných mesiacov. Na jubilejnom ročníku prehliadky vystúpili špičkové súbory zo Slovenska i zo zahraničia. Počas festivalu sme predstavili súbory: **BUCHTY A LOUTKY, Praha, ČR** s predstavením **ČARODEJNICE**, **MIKROPÓDIUM, Budapešť, Maďarsko** s predstavením **CON ANIMO**, **DIVADLO COMMEDIA, Poprad, SR** s predstavením **ZLATÝ KEÚČIK**, **ŠTÚDIO BIBIANY, Bratislava, SR** s predstavením **PLAY ANDERSEN**, **Divadlo ANPU, Praha, ČR** s predstavením **SVADOBNÁ KOŠEĽA**, **Divadlo PIKI, Pezinok, SR** s predstavením **KAMOŠ OBOR**, **TEÁTR VÍTI MARČÍKA, Hosín, ČR** s predstavením **ROBINSON** a **Divadlo BANIALUKA, Bialsko-Biala, Poľsko** s predstavením **SIALA BABA MAK**.

Zo spomenutých predstavení najvyššie hodnotíme predstavenie **CON ANIMO**, ktoré naozaj zaujalo všetky vekové kategórie. Festival má v podtitule heslo: Adresát - rodiny s deťmi.

Ohlasy na všetky predstavenia prehliadky boli pozitívne. Najdôležitejšie pre dramaturgiu festivalu je poznanie, že v dobe prevahy rôznych nekvalitných komerčných produkcií ešte stále funguje jednoduchý divadelný zázrak, ktorý prináša nielen inteligentnú a kvalitnú zábavu, ale rozvíja aj umelecké cítenie a samostatné tvorivé myslenie.

K prehliadke bol pripravený kvalitný **dvojazyčný katalóg**. Logo a zvučka prehliadky sa už stali známymi. Na festivale sme nakrútili videofilm, ktorý dokumentuje všetky predstavenia. V budúcom ročníku festivalu plánujeme vyhlásiť divácku súťaž s udelením ceny o najlepšie predstavenie prehliadky.

Na prehliadke bolo odohraných 18 predstavení, ktoré videlo viac ako 1600 platiacich i neplatiacich divákov.

V roku 2005 sme ponúkli našim návštevníkom 20 titulov programov, z toho 9 nových. Počas Bienále ilustrácií Bratislava sme ponúkli deťom priamo v Dome kultúry 21 predstavení, v BIBIANE 22 predstavení. V predvianočnom čase v decembri to bolo 22 programov. Celkovo sme realizovali 223 predstavení. Mimo BIBIANU sme odohrali 18 našich programov. V BIBIANE ich videlo cca 6 000 divákov.

K/4 INFORMAČNÁ A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

V Centre informácií, dokumentácie a knižnice (CIDaK) sme zabezpečovali nákup kníh do knižnice a pre jednotlivé oddelenia BIBIANY, realizovali sme výpožičky, evidenciu a rozdelenie odbornej tlače. Dopĺňali sme kartotéku výstrižkov, ako aj dokumentačné kartotéky slovenských a zahraničných ilustrátorov a autorov literatúry pre deti a mládež. Poskytovali sme odborné konzultácie informácie aj externým používateľom. Prevzali sme do našich fondov knihy z medzinárodnej prehliadky Bienále ilustrácií Bratislava 2005 a zo celoslovenských súťaží Najkrajšie knihy Slovenska 2004, Najkrajšie a najlepšie detské knihy zimy 2004, jari, leta 2005, ako aj knihy získali medzinárodné ocenenie Čestnú listinu IBBY za rok 2002.

Získané knihy sme katalogizovali v rámci našich databáz DK, BIB, CENY, FONDY a TEOR, budovaných v prostredí systému CDS/ISIS.

Popri týchto priebežných činnostiach sme v roku 2005 realizovali aj ďalšie činnosti vyplývajúce z aktuálnych úloh CIDaK ako informačnej zložky BIBIANY:

1. prípravu podkladov pre výstavu Lietajúci kufor a Pozor sklo!
2. dokumentáciu histórie BIB 1967-2003
3. prípravu rešerší a iných informácií pre potreby Oddelenia knižnej kultúry
4. tvorbu kartotéky zahraničných periodík z našej tematickej oblasti
5. tvorbu materiálu Ohlasy tlače BIBIANA 2004
6. prípravu výstav slovenských detských kníh v Třinci v ČR

1. Doplnili sme knižničné fondy o tituly Hansa Christiana Andersena dostupné v sieti kníhkupectiev. Aktualizovali sme bibliografiu diela H. Ch. Andersena z našich aj externých databáz dostupných na internete, vytvorili sme podrobnú rešerš zastúpenia jeho diela v našich fondoch a doplnili sme ju aj o tie tituly, ktoré ešte nie sú spracované v databázach CIDaK. Pripravili sme tak zbierku 76 kníh H. Ch. Andersena z našich fondov, ktoré sa stali výstavou Lietajúci kufor. Doplnili sme kartotéku spisovateľov literatúry pre deti a mládež o dokumentáciu diela Hansa Christiana Andersena.

Vyhľadali sme, zhromaždili a poskytli autorom výstav Pozor sklo! obrazové materiály na túto tému (vitráže, rozety, slovenskí potulní sklenári, Edison, Pasteur, Galilei).

Pre potreby Odd. dramaturgie sme pripravili informačné podklady a knihy na témy výstav plánovaných v roku 2006: Labyrinty, Krídla a ďalších výstav, o ktorých realizácii sa uvažuje v budúcnosti: Mosty a Rytierske legendy (Tristan a Izolda, Kráľ Artuš a Merlin) - knihy z našich fondov, excerpce informácií, odkazy na literárne a filmové spracovania, inšpirácie v maliarstve atď.

Pre Sekretariát BAB sme vyhotovili rešerš slovenských vydaní diela Don Quijote de la Mancha od M. Cervatesa a prehľad výtvarného spracovania tejto témy (Majerník, Hložník, Brunovský); vyhľadali sme aj reprodukcie týchto diel.

2. V súvislosti s prípravou jubilejného 20. ročníka Bienále ilustrácií Bratislava 2005 sme pre Sekretariát BIB pripravili nasledovné výstupy:

- zoznam cien udelených ilustrátorom na jednotlivých ročníkoch BIB v rokoch 1967-2003
- zoznam predsedov a členov Medzinárodných porôt BIB v rokoch 1967-2003
- zoznam vedúcich pedagógov na UNESCO-BIB Workshopoch A. Brunovského od roku 1983 do roku 2003
- zoznam tém Sympózií BIB v rokoch 1967-2003
- prehľad dokumentácie o jednotlivých ročníkoch BIB 1967 až 2003
- zoznam kníh H. Ch. Andersena v ilustráciách na BIB 1967-2003
- štatistický zoznam účasti štátov a ilustrátorov na jednotlivých ročníkoch BIB za obdobie 1967-2005.

V priebehu konania BIB 2005 sme zintenzívnili monitoring dennej tlače reflektujúcej túto výstavu a sústredili sme získané výstrižky pre budúce vydanie Prehľadu tlače BIB 2005. Po skončení bienále sme aktualizovali príručku Awarded Illustrators at the BIB 1967-2005 pravidelne vydávanú v angličtine.

3. Pre potreby Odd. knižnej kultúry, resp. Slovenskej sekcie IBBY (SkBBY – Slovenská sekcia Medzinárodnej únie pre detskú knihu pri UNESCO), sme vypracovali prehľad pôvodnej slovenskej knižnej tvorby pre deti a mládež za rok 2004. V prvom rade sme museli doplniť, overiť a skompletizovať údaje v našich databázach z rôznych prameňov, vyhotovili sme rešerše o slovenskej ilustračnej a autorskej tvorbe a príslušné knihy z našich fondov sme zapožičali referujúcemu PhDr. Mariánovi Veselému a následne na seminár Literárna a ilustračná tvorba pre deti a mládež 2004.

V súvislosti s úlohou výberu kandidátov na Čestnú listinu IBBY 2006 sme pre Odd. knižnej kultúry vytvorili 3 rešerše:

- Slovenskí autori literatúry pre deti a mládež 2003-2005
- Slovenskí ilustrátori literatúry pre deti a mládež 2003-2005
- Slovenskí prekladatelia literatúry pre deti a mládež 2003-2005

Zabezpečili sme rešerše o Ľubomírovi Feldekovi a Martinovi Kellenbergerovi (prehľady ich tvorby, články v periodikách, recenzie) v súvislosti s ich kandidatúrou na budúcu Cenu H. Ch. Andersena.

Do Slovenského inštitútu vo Varšave sme zapožičali na výstavu kolekciu titulov Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2003. Po jej vrátení sme vytvorili rozšírenú kolekciu Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2004 a poskytli ju na putovnú výstavu po Fínsku. Do Knihovny J. Mahena v Brne v ČR sme na výstavu zapožičali kolekciu Najkrajšie a najlepšie detské knihy na Slovensku 2001-2004.

4. So zámerom podporiť propagáciu aktivít BIBIANY a blížiaceho sa BIB 2005 a nájsť nové mediálne kontakty, z rôznych zdrojov (vlastné a internet) sme zhromaždili informácie o

zahraničných periodikách, ktoré sa zaoberajú teóriou literatúry a umenia pre deti a mládež, a založili sme ich kartotéku s adresárom.

5. Ako každý rok, aj teraz sme pripravili zhrnutie monitoringu aktivít BIBIANY v slovenských i zahraničných periodikách a zostavili prehľadnú príručku Ohlasy tlače BIBIANA 2004.

6. V mesiaci **októbri 2005** v rámci Dní česko-slovenskej vzájomnosti sme pripravili reprezentatívnu výstavu slovenských kníh pre deti a mládež s názvom **KDE BOLO TAM BOLO - POĎTE S NAMI ZA KNIHAMÍ** v **Kultúrnom dome v Třinci v ČR** v spolupráci s Obcou Slovákov v Třinci.

V rámci skúšobnej prevádzky sa naplňovala nová databáza TEOR slúžiaca na automatizovanú katalogizáciu fondu odbornej literatúry, na základe toho sa ešte urobili niekoľké modifikácie vo vstupnom formulári a klasifikačnej schéme. Zatiaľ sú kompletne spracované tematické okruhy Encyklopédie a Výtvarné umenie.

Poskytli sme kompletnú dokumentáciu činnosti BIBIANY, ako aj poradenstvo a konzultácie p. B. Oksošovej, ktorá píše magisterskú prácu o BIBIANE na Univerzite vo Frankfurte nad Mohanom v Nemecku.

K/5 KNIŽNÁ KULTÚRA A SLOVENSKÁ SEKCIA IBBY

1. Metodická a informačná činnosť

Revue BIBIANA

Revue BIBIANA je jediné periodikum na Slovensku, ktoré sa zaoberá umením pre deti a mládež (literatúra, výtvarné umenie, rozhlas, televízia...). Prináša štúdie, eseje, rozhovory, recenzie i polemiky. Časopis má nezastupiteľné miesto pri príprave budúcich pedagógov, pri ďalšom vzdelávaní učiteľov a pracovníkov knižníc. Vychádza štyrikrát do roka.

Prvé číslo roku 2005 bolo venované najmä jubilujúcemu ilustrátorovi Miroslavovi Cipárovi. Obsahuje hodnotenie literárnej tvorby za uplynulý rok, vyzdvihuje prínos nových nositeľov Ceny Ľ. Fullu a ceny Trojruža. Druhé číslo pripomína výročie svetového rozprávkaru Hansa Christiana Andersena. Publikuje rozhovory s K. Štancelovou a J. Milčákom i hodnotenie dramatickej tvorby za rok 2004. Tretie číslo je venované jubilejnému 20. ročníku BIB. Sú tu uverejnené príspevky reagujúce na výročia i úmrtia významných tvorcov. V štvrtom čísle sú hodnotenia tvorby najnovších nositeľov cien, glosy k jubileám významných tvorcov a recenzie kníh pre deti a mládež.

Zabezpečili sme zásielku povinných, autorských výtlačkov, členom SkBBY a zahraničné zásielky významným centráram detskej knihy vo svete.

Katalóg Najkrajšie knihy Slovenska

Katalóg každoročne sumarizuje výsledky súťaže hodnotiacej výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Základný materiál tvoria informácie o knihách vybraných medzi dvadsať Najkrajších kníh Slovenska. Veľký význam má svoju informačnou i dokumentárnou hodnotou.

Organizačne sme zabezpečili realizáciu katalógu, ktorý dostali všetci nositelia ocenení. Katalógy posielame na všetky knižné veľtrhy doma i v zahraničí.

2. Najkrajšie knihy Slovenska, knižné súťaže, ceny a odborné podujatia s celoslovenskou pôsobnosťou

Súťaž Najkrajšie knihy Slovenska 2004

Je to celoslovenská súťaž hodnotiaca výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Knihy hodnotí na dvojdňovom zasadnutí 20-členná porota. Z prihlásených kníh porota vyberá kolekciu 20 najkrajších kníh. Súťaž vrcholí slávnostným odovzdávaním cien a diplomov tvorcom víťazných kníh.

Zasadnutie Direktória NKS už v decembri potvrdilo platnosť štatútu súťaže, navrhlo členov poroty a určilo termínovník jej priebehu. Priamo i prostredníctvom médií sme oslovili vydavateľov kníh v SR, aby do 31. januára poslali svoju produkciu.

Zasadnutie poroty, v ktorej boli zastúpení odborníci zo všetkých oblastí knižného umenia, bolo v dňoch 15. a 16.2. 2005 v BIBIANE. Všetkých 139 prihlásených kníh spĺňalo kritériá stanovené štatútom. Za predsedu poroty bol zvolený akad. maliar Dušan Kállay. Počas zasadnutia porota dôkladne zhodnotila tituly a podľa všetkých kritérií im pridela body. Na záver sa rozhodla zaradiť do kolekcie Najkrajšie knihy Slovenska 2004 20 kníh a 5 študentských prác. Zároveň určila nositeľov ôsmich cien.

Dňa **21. 4. 2005**, v predvečer Svetového dňa knihy, sme v **Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave pripravili slávnostné odovzdávanie ocenení súťaže Najkrajšie knihy Slovenska 2004** a následne otvorenie rovnomennej výstavy v BIBIANE. Kolekcie ocenených kníh súťaže **Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2003** boli v **máji** inštalované v **Slovenskom inštitúte vo Varšave** ako sprievodná aktivita k jubilejnému 50. medzinárodnému knižnému veľtrhu.

Kolekciu **Najkrajšie knihy Slovenska 2004** sme **10. - 13. 11. 2005** prezentovali na **Medzinárodnom knižnom veľtrhu BIBLIOTÉKA** v Bratislave. Výstavu sme od **23. 11. 2005** reінštalovali v **Mestskej knižnici Piešťany**.

Kolekciu ocenených titulov sme ako po iné roky poslali nášmu nemeckému partnerovi **Stiftung Buchkunst**, aby zabezpečil ich prezentáciu na **Medzinárodnom knižnom veľtrhu vo Frankfurtu** a súťaži **Najkrajšie knihy sveta v Lipsku**. Tituly ocenené v kategórii Literatúra pre deti a mládež sme poslali do **Medzinárodnej knižnice pre mládež v Mníchove**.

Výstava **Najkrajšie knihy Slovenska 2001-2004** bola v spolupráci s veľvyslanectvom SR vo Fínsku prezentovaná v mesiacoch **október-december 2005** vo viacerých kultúrnych inštitúciách **vo Fínsku**.

Najkrajšie a najlepšie detské knihy jari, leta, jesene a zimy 2004 na Slovensku

Celoslovenská súťaž hodnotiaca literárne a výtvarné kvality produkcie pre deti a mládež, vydané v určenom ročnom období. Prihlásené knihy hodnotí literárna a výtvarná porota. Každý ročník súťaže končíme slávnostným odovzdaním diplomov tvorcom víťazných kníh.

NAJKRAJŠIE A NAJLEPŠIE DETSKÉ KNIHY JESENE 2004

Kolekcia kníh za uvedené obdobie predstavovala 18 titulov, ktoré poslalo **do súťaže 12 vydavateľstiev (Arkus, Buvik, Epos, Junior, LCA, Lúč, Príroda, Reader's Digest Výber, Regent, SPN - Mladé letá, Transcius, Vydavateľstvo Q111)**.

Najkrajšou detskou knihou jesene bola podľa rozhodnutia výtvarnej poroty kniha **Miroslav Válek: Do Tramtárie** s ilustráciami **Svetozára Mydla**, vydalo vydavateľstvo **BUVIK**.

Literárna porota vybrala dva tituly ako najlepšie detské knihy jesene: **Rozprávky z čiernej Afriky**, ktoré prerozprával **Marek Vadas** - vydalo **Vydavateľstvo L.C.A.**

H. Mankell: Pes, ktorý bežal za hviezdou, a červený bicykel, ktorú v preklade Jarmily Cihovej vydalo **Vydavateľstvo Q111**.

NAJKRAJŠIE A NAJLEPŠIE DETSKÉ KNIHY ZIMY 2004

Kolekcia kníh za uvedené obdobie predstavovala 8 titulov, ktoré do súťaže poslalo **6 vydavateľstiev (Adrián Štefanko - Cornea, SPN – Mladé letá, Vydavateľstvo Matice slovenskej, Vydavateľstvo Osveta, Vydavateľstvo Q111 a Vydavateľstvo SSS)**.

Z početne skromnej, ale hodnotovo bohatej kolekcie, vybrala literárna porota **dve najlepšie detské knihy zimy:**

Peter Glocko: Prešporské čary pána Christiana, vydal **Adrián Štefanko – Cornea** a **Ján Navrátil: Námorník Kapko Dierka**, ktorú vydalo vydavateľstvo **SPN – Mladé letá**.

Členovia výtvarnej poroty neocenili žiadnu knihu.

Tento ročník súťaže vyvrcholil slávnostným odovzdávaním ocenení tvorcom víťazných kníh dňa **9. 6. 2005** v BIBIANE. Kolekciu ocenených kníh z celého ročníka súťaže sme tak, ako každý rok poslali do fondu **Medzinárodnej knižnice pre mládež v Mníchove**.

NAJKRAJŠIE A NAJLEPŠIE DETSKÉ KNIHY JARI 2005

V súťažnej jarnej kolekcií poroty posúdili 5 titulov kníh z produkcie 4 vydavateľov (Arkus, Obecný úrad Kurov, Perfekt a SPN - Mladé letá).

Výtvarná porota vybrala ako **najkrajšiu detskú knihu jari:**

Jozef Pavlovič: Z košíčka s ilustráciami **Vladimíra Machaja**, vydalo vydavateľstvo **SPN – Mladé letá**.

Členovia literárnej poroty neocenili žiadnu knihu.

NAJKRAJŠIE A NAJLEPŠIE DETSKÉ KNIHY LETA 2005

Kolekcia kníh za letné obdobie predstavovala 9 kníh, ktoré poslalo do súťaže 6 vydavateľov (Buvik, J. Jankovič, J. Král, Perfekt, SPN - Mladé letá a Vydavateľstvo SSS).

Výtvarná porota vybrala dve **najkrajšie detské knihy leta:**

Ján Uličiansky: Čarovný chlapec s ilustráciami **Petra Čisáríka**, ktorú vydal **Perfekt** a **Michal Černík: Rozprávka o kohútikovi a sliepočke** s ilustráciami **Stanislava Duda** a vydal **BUVIK**.

Rovnako literárna porota vybrala dve **najlepšie detské knihy leta:**

už spomenutú knihu **Jána Uličianskeho Čarovný chlapec** z produkcie vydavateľstva **Perfekt** a titul **Melina Marchettová: Jedného dňa utečiem**, ktorú v preklade Oľgy Kralovičovej vydalo **SPN – Mladé letá**.

Seminár Literárna a ilustračná tvorba pre deti a mládež 2004

Celoslovenský odborný seminár hodnotiaci literárnu, ilustračnú a dramatickú tvorbu pre deti a mládež vydanú v uplynulom roku. Podujatie je určené tvorcom kníh, pracovníkom vydavateľstiev, pedagógom, knihovníkom, redaktorom periodík a širokej odbornej verejnosti. Tentoraz pripravila BIBIANA a Slovenská sekcia IBBY výročné hodnotenie tvorby pre deti dňa **22. 3. 2005** v BIBIANE. Hodnotenie pôvodnej knižnej tvorby predniesla **prof. Zuzana Stanislavová**, dramatickou tvorbou sa zaoberala **dr. Marta Žilková**. Hodnotiaci pohľad na pôvodnú ilustračnú tvorbu pre deti si poslucháči vypočuli v podaní **dr. Mariána Veselého**.

Cena Ľudovíta Fullu a cena Trojruža 2005

Najvýznamnejšie ocenenie literárnej a ilustračnej tvorby pre deti a mládež na Slovensku. Na základe rozhodnutia 9-členná porota vyberie z kandidátov dvoch, ktorí dostanú diplomy a medaily. Cena Ľudovíta Fullu je ocenením vynikajúceho diela alebo doterajšej tvorby, ktorá významnou mierou prispela k rozvoju slovenského ilustračného umenia pre deti a mládež. Fond výtvarných umení, Slovenská sekcia IBBY a BIBIANA, medzinárodný dom

umenia pre deti udelili **Cenu Ludovíta Fullu 2005 ilustrátorovi Petrovi Uchnárovi** za autentický výtvarný výraz ilustrácií na báze variability literárnych žánrov.

Cena Trojruža oceňuje významné literárne i literárnovedné dielo alebo doterajšiu tvorbu, ktorá významnou mierou prispela k rozvoju slovenskej literatúry pre deti a mládež. Literárny fond, Slovenská sekcia IBBY a BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti udelili cenu **Trojruža 2005** spisovateľke **Jane Šrámkovej** za jedinečný umelecký dôkaz o nezastupiteľnosti pozitívnych rodinných vzťahov pri utvorení citovej a mravnej identity dieťaťa.

Slávnostné odovzdávanie cien bolo **22. 11. 2005** v **Klube spisovateľov**.

Dni detskej knihy 2005 Michalovce

Celoslovenské trojdňové podujatie - súčasť osláv Medzinárodného dňa detskej knihy. Obsahovou náplňou sú stretnutia tvorcov kníh s detskými čitateľmi v školách a knižniciach, odborný seminár pre pedagógov i knihovníkov, výstavy knižného a ilustračného umenia pre deti a mládež.

Dni detskej knihy sa uskutočnili **5.-7. apríla 2005** v **Michalovciach**. Náplňou úspešného podujatia bol okrem tradičných stretnutí tvorcov kníh s deťmi aj odborný seminár pre knihovníkov a pedagógov pod názvom **Ilustrácia v knižnej tvorbe pre deti**. Súčasťou Dní detskej knihy bola **výstava Slovenskí ilustrátori ocenení na BIB 1967-2003 v Zemplínskom osvetovom stredisku**. Mozaiku Dní dopĺňali i ďalšie podujatia určené deťom a mládeži.

Book handicap pri Slovenskej sekcii IBBY

Dňa **14. 6. 2005** sa v BIBIANE stretol komisia Book handicap, ktorá predstavuje zoskupenie odborníkov pracujúcich s deťmi s rozličnými typmi postihov. Úlohou komisie je vzájomná informovanosť o pripravovaných projektoch, koordinácia a súčinnosť pri aktivitách týkajúcich sa oblasti nášho záujmu.

3. Medzinárodné a zahraničné aktivity Sekretariátu Slovenskej sekcie IBBY

Sekretariát Slovenskej sekcie IBBY (SkBBY)

Súčasťou BIBIANY je od jej vzniku Sekretariát Slovenskej sekcie IBBY (International Board on Books for Young People - Medzinárodnej únie pre detskú knihu pri UNESCO).

Medzinárodný deň detskej knihy 2006

Na základe poverenia riadiaceho orgánu Medzinárodnej únie pre detskú knihu v Bazileji vo Švajčiarsku - Exekutívy IBBY – **bola poverená Slovenská sekcia IBBY zabezpečiť svetové oslavy Medzinárodného dňa detskej knihy 2006**. Už od roku 1967 oslavuje IBBY 2. apríl (deň narodenia H. Ch. Andersena). V príprave propagačných materiálov sa každoročne striedajú jej národné sekcie z celého sveta. Ide o posolstvo významného spisovateľa určené deťom a plagát popredného výtvarníka, ktorý vyjadruje základnú myšlienku posolstva. Slovensko už bolo gestorm týchto osláv v roku 1986.

Po schválení návrhu plagátu Exekutívou IBBY v roku 2005 v Bologni sme realizovali výrobu plagátu podľa návrhu ilustrátora Petra Čisáríka. Autorom posolstva deťom celého sveta pod názvom **Osud kníh je napísaný vo hviezdach** je spisovateľ **Ján Uličiansky**. V slovensko-anglickej verzii sme pripravili **skladačku s textom posolstva** a so životopisom a bibliografiou oboch autorov. Materiál sme poslali všetkým národným sekciam IBBY, členom exekutívy, čestným aj individuálnym členom IBBY.

Cena H. Ch. Andersena 2006

Najvýznamnejšie ocenenie literárnej a ilustračnej tvorby pre deti na svete. Udeľuje ho Medzinárodná únia pre detskú knihu (IBBY) pri UNESCO na základe návrhov národných sekcií IBBY, o ktorých rozhoduje 12-členná medzinárodná porota.

Súčasťou návrhu je komplexný materiál o tvorbe kandidáta, vrátane knižnej kolekcie, ktorý je zaslaný členom poroty. Za návrhy treba uhradiť určené poplatky.

Čestná listina IBBY 2006

Ocenenie autora, ilustrátora a prekladateľa za významné knižné dielo pre deti a mládež. Diplomy udeľuje Medzinárodná únia pre detskú knihu na základe návrhov národných sekcií IBBY. Súčasťou návrhu je materiál o autorovi i knihe, knižná kolekcia a úhrada poplatku.

Plaketa Ľudmily Podjavorinskej

Ocenenie udeľuje BIBIANA a Slovenská sekcia IBBY domácim i zahraničným jednotlivcom a inštitúciám za významný podiel na šírení slovenskej detskej literatúry v zahraničí. V roku 2005 sme čestnú Plaketu udelili **doc. Naděžde Sieglovej z Brna**.

Zasadnutia IBBY počas BIB 2005

V septembri sa pri príležitosti medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií kníh pre deti Bienále ilustrácií Bratislava 2005 uskutočnili dve významné zasadnutia Medzinárodnej únie pre detskú knihu (International Board on Books for Young People – IBBY).

V dňoch **7. a 8. 9. 2005** sa v Bratislave uskutočnilo zasadnutie riadiaceho orgánu **Exekutívy IBBY**.

Dňa **10. 9. 2005** sme pripravili v Bratislave **zakladajúce zasadnutie Európskej regionálnej skupiny národných sekcií IBBY** za účasti zástupcov z 13 krajín (Česká republika, Dánsko, Fínsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Švajčiarsko, Veľká Británia).

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

a) Finančné vyhodnotenie kontraktu

V zmysle uzatvoreného kontraktu s Ministerstvom kultúry SR pod č. 6734/2004-700 na poskytovanie verejných služieb, ktoré sú kryté finančnými prostriedkami v celkovej sume 22 305 tis. Sk, sme čerpali k 31.12.2005 celkom 22 550,8 tis. Sk. Vyššie čerpanie výdavkov vyplýva z Nariadenia vlády SR č.204/2005 Z.z., ktorým sa zvýšili od 1.7.2005 tarifné mzdy zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a na základe rozpočtového opatrenia MF SR č. 28/2005 a rozhodnutia ministra kultúry, ktorým sa riešilo zvýšenie hmotnej zainteresovanosti pre našu organizáciu v roku 2005.

Prehľad čerpania finančných prostriedkov na uzatvorený kontrakt podľa jednotlivých činností bolo čerpané nasledovne:

Činnosť	Rozpočet	Skutočnosť	(tis. Sk)
			%
K/1 - Činnosť sekretariátu BIB	5 808	5 942,7	102,3
K/2 - Činnosť sekretariátu BAB	2 504	2 519,8	100,6
K/3 - Výstavná činnosť	9 866	9 949,7	100,8
K/4 - Informačná a knižničná činnosť	2 059	2 062,8	100,2
K/5 - Knižná kultúra a sekcia IBBY	2 068	2 075,8	100,4
Výdavky na kontrakt celkom	22 305	22 550,8	101,1

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa druhu činností a rozpočtových položiek je uvedený v prílohách 1 – 5.

PROJEKTY NA KULTÚRNE AKTIVITY

Organizácia v roku 2005 zabezpečovala tri tuzemské a jednu zahraničnú kultúrnu akciu.

a) Tuzemské kultúrne aktivity v programe 08T0103 – Podpora kult. aktivít RO

1. XX. ročník BIB – 2005	7 500 tis. Sk
2. VIII ročník BAB – 2005	2 000 tis. Sk
3. „Hráme pre Vás“ 5. prehliadka alter. a bábkových divadiel	426 tis. Sk

Prehľad výdavkov na tuzemské kultúrne aktivity podľa rozpočtového zoskupenia položiek:

Položka	Názov položky	Rozpočet 2005	Skutočnosť k 31.12.2005	(tis. Sk)
				% plnenia
631	Cestovné výdavky	87	87	100,0
632	Energie, voda, komunikácie	27	27	100,0
633	Materiál	317	309	97,5
634	Dopravné	1	1	100,0
635	Rutinná a štand. údržba	-	-	-
636	Nájomné za nájom	205	205	100,0
637	Služby	7 589	7 589	100,0
630	Tovary a služby spolu	8 226	8 218	99,9

Nedočerpané finančné prostriedky v sume 8 tis. Sk boli vrátené do štátneho rozpočtu.

Z uvedeného prehľadu čerpania výdavkov podľa druhu kultúrnej akcie bolo čerpanie výdavkov nasledovne:

Názov kultúrnej akcie	Pôvodný rozp.	Upr. rozpoč.	(tis. Sk)
			Skutočnosť
XX. ročník BIB – 2005	7 500	-	7 492 tis. Sk
VIII. ročníka BAB – 2005	2 000	- 1 700	300 tis. Sk
„Hráme pre Vás“ 5. prehľ. alter. a báb. divadiel	426	-	426 tis. Sk
Spolu	9 926		8 218 tis. Sk

V rámci XX. ročníka BIB – 2005 organizácia zo svojho rozpočtu v zmysle Štatútu BIB vyplatila domácemu a zahraničným víťazným autorom detských ilustrácií odmeny v celkovej sume 511 819,91.- Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 5 zriaďovateľ znížil rozpočet na kultúrnu akciu VIII. ročníka BIB – 2005 o 1 700 tis. Sk v dôsledku toho, že uvedená akcia z objektívnych príčin bude realizovaná až v roku 2006.

b) Zahraničné kultúrne aktivity v programe v programe 08T0104 – Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí.

1. Reinštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ , Poľsko, Česká republika	190 tis. Sk
2. Reinštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ Česká republika	16 tis. Sk
3. Festivaly tvorby pre deti, Česko a Rakúsko	120 tis. Sk

V rámci zahraničných aktivít neboli vykonané kultúrne akcie pod č. 1 a 2 z dôvodu nízkeho finančného krytia. V tejto súvislosti rozpočtovým opatrením č.5 uvedené finančné prostriedky v sume 200 tis. Sk boli vrátené zriaďovateľovi. Zostatok 6 tis. Sk bol vrátený do štátneho rozpočtu.

Prehľad čerpania výdavkov na zahraničnú kultúrnu aktivitu „**Festivaly tvorby pre deti**“, Česko Rakúsko.

(tis. Sk)

Položka	Názov položky	Rozpočet 2005	Skutočnosť k 31.12.2005	% plnenia
631	Cestovné výdavky	32	32	100,0
637	Služby	94	65	69,1
630	Tovary a služby spolu	126	97	77,0

Nedočerpané finančné prostriedky v čiastke 29 tis. Sk boli vrátené do štátneho rozpočtu.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Ministerstvo kultúry SR schválilo na rok 2005 pre BIBIANU, medzinárodný dom umenia pre deti záväzné ukazovatele a limity štátneho rozpočtu. Záväzné ukazovatele a limity boli k 31.12. 2005 plnené nasledovne:

Prehľad príjmov a výdavkov

(v tis. Sk)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2004	Schválený rozpočet 2005	Upravený rozpočet 2005	Skutočnosť 2005	% čerpania 4:3 x 100	Index 05/04 4:1
a	1	2	3	4	5	6
Príjmy celkom						
z toho:	412	510	794	806	101,5	1,956
200 Nedaňové príjmy						
z toho:	412	510	794	806	101,5	1,956
210 Príjmy z vlastníctva majetku	6					
220 Admin. a iné popl. a pl.	247	510	699	710	101,6	2,874
290 Iné nedaň. príjmy	159	0	95	96	101,1	0,604
300 Granty a transfery	295					
600 Bežné výdavky						
z toho:	21541	22 305	30 919	30 866	99,8	1,433
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV						
	6316	5 954	6 767	6 767	100,0	1,071
620 Poistné a príspevok do poisťovní	2158	2081	2347	2346	100,0	1,087
630 Tovary a služby z toho:	12896	13458	21073	21025	100,0	1,630
631 Cestovné náhrady	1065	1099	627	627	100,0	0,589
632 Energie, voda a komun.	1433	1813	1772	1772	100,0	1,237
633 Materiál	694	909	1073	1065	99,3	1,535
z toho: reprezentačné	28	28	151	143	94,7	5,107
634 Dopravné	269	407	240	240	100,0	0,892
635 Rutinná a štand. údržba	191	542	318	318	100,0	1,665
636 Nájomné za prenájom	346	373	811	811	100,0	2,344
637 Služby	8898	8315	16232	16192	99,8	1,820
640 Bežné transfery z toho:	171	812	732	728	99,5	4,257
642- transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám z toho:	109	155	212	211	99,5	1,936
642006 – na členské príspevky	5	5	5	5	100,0	1,000
642013- na odchodné	0	0	39	39	100,0	
642014- jednotlivcom	100	100	150	150	100,0	1,500
642015-Na nemocenské dávky	4	50	15	14	93,3	2,800
642029- na náhradu	0	0	3	3	100,0	
649 - transfery do zahraničia z toho:	62	657	520	517	99,6	8,339
649002- jednotlivcov a neziskovej právnickej osobe0	0	580	464	462	99,6	
649003 - medzinárodným organizáciám	62	77	56	55	100,0	0,887
Výdavky celkom	21541	22305	30919	30866	99,8	1,433

Poznámka: skutočnosť vrátane mimorozpočtových výdavkov

Závazné ukazovatele a limity boli v sledovanom období dodržané.

Stanovené ukazovatele boli Ministerstvom kultúry SR k 31.12.2006 upravené nasledovnými rozpočtovými opatreniami:

Rozpočtové opatrenie č. 1

Rozpočtovým opatrením MK- 4013/2005-700/7562 zo dňa 11.3.2005 nám Ministerstvo kultúry SR zvýšilo rozpočet bežných výdavkov na rok 2005 celkom o 9 926 tis. Sk, z toho účelovo určené na:

1. Zabezpečenie XX. ročníka BIB 2005	7 500 tis. Sk
2. Zabezpečenie VIII. ročníka BAB 2005	2 000 tis. Sk
3. „Hráme pre Vás“ 5. prehl. alter. a bábkových divadiel	426 tis. Sk

Rozpočtové opatrenie č. 2

Ďalším rozpočtovým opatrením zo dňa 17.3.2005 nám bol upravený rozpočet bežných výdavkov na rok 2005 celkom o 326 tis. Sk, z toho účelovo určené na:

1. Na festivaly tvorby pre deti, Česko, Rakúsko	120 tis. Sk
2. Reinštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ Poľsko, Česko	190 tis. Sk
3. Reinštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ Česko	16 tis. Sk

Rozpočtové opatrenie č. 3

V súlade s rozpočtovým opatrením MF SR č. 12/2005 č. MF/014793/2005-441 nám Ministerstvo kultúry SR rozpočtovým opatrením pod č. MK-6633/2005-700/15655 zo dňa 30.5.2005 povolilo realizovať presun v sume 810 tis. Sk v rámci rozpočtu bežných výdavkov v súvislosti so zabezpečením financovania miezd zamestnancov vykonávajúcich dozor na výstavách na rok 2005, nasledovne:

• zvýšenie kat. 610 Mzdy	600 tis. Sk
• zvýšenie kat. 620 Poistné a príspevok do poisťovní	210 tis. Sk
• zníženie kat. 630 Tovary a služby	810 tis. Sk

Rozpočtové opatrenie č. 4

Na základe rozpočtového opatrenia MF SR pod č. MF/017119/2005-413 nám Ministerstvo kultúry realizovalo pod č. MK -9140/2005/700/19117 úpravu bežných výdavkov na rok 2005 celkom o 189 tis. Sk, z toho:

• kat. 610 Mzdy	140 tis. Sk
• kat. 620 Poistné a príspevok do poisťovní	49 tis. Sk

Rozpočtovým opatrením sa rieši finančné krytie realizácie nariadenia vlády SR č. 204/2005 zo 4.5.2005, ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

Rozpočtové opatrenie č. 5

Rozpočtovým opatrením pod č. MK- 11579/2005/700/26780 zo dňa 10.10.2006 a jeho dodatkom zo dňa 4.11.2005 bolo rozhodnutím ministra kultúry SR organizácii znížené účelovo pridelené prostriedky ŠR v rámci programu 08T, prvok 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít na BAB o 1 700 tis. Sk z dôvodu nerealizovania uvedenej kultúrnej akcie. Okrem toho bol znížený rozpočet v prvku 08T0104 Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí o 200 tis. Sk. Zníženie sa týka týchto kultúrnych aktivít:

- reінštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ Poľsko, ČR o 190 tis. Sk,
- reінštalácia výstavy „Lietajúci kufor“ ČR o 10 tis. Sk.

Rozpočtové opatrenie č. 6

Rozpočtovým opatrením č. MK – 12933/2005/700/31860 zo dňa 2.12.2005 bolo organizácii v zmysle opatrenia MF SR č. 28/2005 a rozhodnutia ministra kultúry zo dňa 14.11.2005 upravený záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu v programe 08S0103 mzdové prostriedky o 72,6 tis. Sk.

Rozpočtové opatrenie č.7

Rozpočtovým opatrením č. MK – 13757/2005/700/33525 zo dňa 19.12.2005 na základe rozpočtového opatrenia MK SR schváleného ministrom kultúry SR bol organizácii upravený záväzný limit priemerného prepočítaného počtu zamestnancov o 3 osoby.

Rozpočtové opatrenie č.8

Rozpočtovým opatrením č. MK – 13902/2005/700/34044 zo dňa 23.12.2005 na základe súhlasu ministra kultúry SR organizácii bol zvýšený záväzný ukazovateľ ŠR rozpočet príjmov o 284 tis. Sk. Týmto rozpočtovým opatrením sa zabezpečovalo splnenie príjmov rezortu kultúry.

A. ROZPOČET PRÍJMOV

Upravený rozpočet príjmov na rok 2005 v sume 794 tis. Sk bol k 31.12.2005 plnený na 101,5 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje 806 tis. Sk. Z uvedenej sumy tvoria príjmy z činnosti organizácie 711 tis. Sk. Rozdiel tvoria dobropisy a vrátky z minulých rokoch v celkovej sume 95 tis. Sk. Podľa druhu činnosti boli príjmy plnené nasledovne:

- za vstupenky a predané katalógy BIB – 2005	465 tis. Sk
- za vstupenky na výstavy a programy	206 tis. Sk
- za predaj časopisu Revue BIBIANA	40 tis. Sk

B. ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Schválený rozpočet bežných výdavkov kat. 600 v sume 22 305 tis. Sk bol upravený schválenými rozpočtovými opatreniami na konečnú sumu 30 918,6. Čerpanie výdavkov z upraveného rozpočtu je v čiastke 30 865,6 tis. Sk, čo je v percentuálnom vyjadrení čerpanie na 99,8%. Podľa rozpočtových kategórií je čerpanie bežných výdavkov nasledovné:

(tis. Sk)

Položka	Názov položky	Upravený Rozpočet 2005	Skutočnosť k 31.12.2005	% plnenia
610	Mzdy	6 766,6	6 766,6	100,0
620	Poistné a príspevky do poisťovní	2 347	2 346	100,0
630	Tovary a ďalšie služby	21 073	21 025	99,8
640	Bežné transfery	732	728	99,5
600	Výdavky spolu	30 918,6	30 865,6	99,8

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že organizácia neprekročila záväzné ukazovatele rozpočtu. Nedočerpaný rozpočet do plánovanej výšky v čiastke 53 tis. Sk je v súlade s dodržaním zákona o rozpočtových pravidlách.

610 – Mzdové prostriedky

a) Pracovníci a mzdový vývoj:

(tis. Sk, osoby)

Ukazovateľ	Skutočnosť k 30.6.2004	Rozpočet 2005	Upravený rozpočet 2005	Skutočnosť k 31.12.2005	% Plnen.
Mzdové prostriedky	6 316	5 954	6 766,6	6 766,6	100,0
Fyz. počet zamestnancov k 31.12.2005	48	35	38	52	136,8
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	36	35	38	38	100,0

Stanovený limit mzdových prostriedkov na rok 2005 bol v priebehu roka upravený Ministerstvom kultúry SR tromi rozpočtovými opatreniami.

1. Rozpočtovým opatrením č. 3 zo dňa 24.5.2005 bol realizovaný presun finančných prostriedkov v rámci bežných výdavkov v sume 810 tis. Sk t.j. z tovarov a služieb v prospech miezd v čiastke 600 tis. Sk a na krytie odvodov do poisťovní v sume 210 tis. Sk. Rozpočtovým opatrením zriaďovateľ takto riešil až od 1.5.2005 mzdy zamestnancov vykonávajúci dozor na výstavách. Od roku 2004 po zrušení dohôd o pracovnej činnosti náš zriaďovateľ nezabezpečil natrvalo zvýšenú potrebu mzdových prostriedkov na krytie miezd uvedených zamestnancov.

2. Rozpočtovým opatrením č. 4 zo dňa 4.7.2005 bola riešená valorizácia tarifných miezd zamestnancov od 1.7.2005 o 140 tis. Sk v zmysle zákona č. 740/2004 Z.z. o štátnom rozpočte, uzatvorenými Kolektívnymi zmluvami vyššieho stupňa a realizácia nariadenia vlády SR č. 204/2005 Z.z. zo 4.5.2005.

3. Rozpočtovým opatrením č.6 zriaďovateľ na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 28/2005 a rozhodnutia ministra kultúry SR zo dňa 14.11.2005 zvýšil limit mzdových prostriedkov o 72,6 tis. Sk na posilnenie hmotnej zainteresovanosti zamestnancov.

b) Limit počtu zamestnancov

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov na zabezpečenie činnosti organizácie v roku 2005 bol limitovaný počtom 35 zamestnancami. Rozpočtovým opatrením č.7 zo dňa 19.12.2005 na základe našej žiadosti zriaďovateľom upravil limit o troch t.j. na 38 zamestnancov. Potreba zvýšenia limitu zamestnancov vyplývala z prijatia 14 zamestnancov

od 1.5.2005 na ½ polovičný pracovný úväzok na zabezpečenie dozoru vo výstavných priestoroch.

Prekročenie fyzického stavu o 14 zamestnancov vyplýva z opatrenia vedenia organizácie zabezpečovať niektoré práce zamestnancami na kratší pracovný úväzok.

c) Priemerná mesačná mzda

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31.12.2004	Plán na rok 2005	(v Sk)	
			Skutočnosť k 31.12.2005	Index rastu
Ø mesačná mzda	14 620.-	14 176.-	14 839.-	1,015

Priemerná mesačná mzda na jedného zamestnanca v roku 2005 sa zvýšila oproti roku 2004 o 219 .- Sk a predstavuje 14 839.- Sk. Zvýšenie skutočnej priemernej mzdy oproti plánovanej je v dôsledku valorizácie miezd v zmysle rozpočtového opatrenia č.4 a rozpočtového opatrenia č. 6. Zvýšenie priemernej mzdy ovplyvnilo aj opatrenie vedenia organizácie zabezpečovať niektoré činnosti dodávateľským spôsobom a niektoré činnosti vykonávať zamestnancami na skrátený pracovný úväzok. Dôsledkom tohto opatrenia organizácia v roku 2005 vyplatila mimoriadne odmeny zamestnancom v sume 448 338 .-Sk. V uvedenej čiastke sú zahrnuté aj mzdy v zmysle rozpočtového opatrenia č.6 v čiastke 72,6 tis. Sk, na posilnenie hmotnej zainteresovanosti zamestnancov.

620 – Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Na poistenie zamestnancov na nemocenské, starobné, úrazové, invalidné, v nezamestnanosti, rezervného fondu a na doplnkové dôchodkove poistenie organizácia za zamestnancov zaplatila celkom 2 346 tis. Sk. Z toho sme uhradili na:

- poistné do zdravotných poisťovní 661,9 tis.Sk
- nemocenské poistenie 88,9 tis. Sk
- starobné poistenie 938,7 tis. Sk
- úrazové poistenie 64,5 tis. Sk
- invalidné poistenie 144,1 tis. Sk
- poistenie v nezamestnanosti 49,8 tis. Sk
- poistenie do rezervného fondu 318,7 tis. Sk
- Príspevok na DDP 79,5 tis. Sk

Všetky zákonom stanovené odvody sme v určenej lehote vykonali.

630 – Tovary a ďalšie služby

Z upraveného rozpočtu vecných výdavkov vrátane alokovaných výdavkov v sume 21 073 tis. Sk bolo čerpaných k 31.12.2005 celkom 21 025 tis. Sk, čo predstavuje čerpanie na 99,8 %. Z uvedenej čiastky bolo čerpané na zabezpečenie:

- schváleného kontraktu 12 710 tis Sk
- tuzemských kultúrnych aktivít 8 218 tis. Sk
- zahraničných kultúrnych aktivít 97 tis. Sk

Prehľad výdavkov čerpaných na schválený kontrakt na rok 2005 v programe 08S0103 podľa rozpočtového zoskupenia položiek.

(tis. Sk)

Položka	Názov položky	Upravený rozpočet 2005	Skutočnosť k 31.12.2005	% plnenia
631	Cestovné výdavky	508	508	100,0
632	Energie, voda, komunikácie	1 746	1 746	100,0
633	Materiál	757	757	100,0
634	Dopravné	239	239	100,0
635	Rutinná a štand. údržba	318	318	100,0
636	Nájomné za nájom	605	605	100,0
637	Služby	8 548	8 537	99,9
630	Tovary a služby spolu	12 721	12 710	99,9

Nevyčerpané prostriedky v sume 11 tis. Sk z kontraktu boli vrátené do štátneho rozpočtu.

POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY

Organizácia z obchodného styku eviduje k 31.12.2005 nasledovné pohľadávky a záväzky po lehote splatnosti:

a) Pohľadávky

Pohľadávky v celkovej sume 10 tis. Sk. Ide o vyfakturované zásielky katalógov BIB – 2005 voči zahraničným odberateľom.

b) Záväzky organizácie

Neuhradené záväzky voči dodávateľom v celkovej sume 88 tis. Sk. Vznik uvedených záväzkov vyplýva zo žiadosti autorov ilustrácii o ich urýchlenie vrátenie. Ide o prepravné voči firme DHL Express Slovakia.

640 – Bežné transfery

Z rozpočtu na zabezpečenie plánovaných transferov vo výške 732 tis. Sk bolo čerpanie k 31.12.2005 728 tis. Sk. Z uvedenej sumy boli čerpané finančné prostriedky na úhradu nasledovných členských príspevkov:

- Slovenská obchodná a priemyselná komora 5,0 tis. Sk
- CIFEJ 10,1 tis. Sk
- IBBY 45,5 tis. Sk

Okrem toho boli z bežného transferu vyplatené:

- odmeny v súťaži „Najkrajšie knihy Slovenska“ v sume 100,0 tis. Sk.
- odmeny oceneným autorom na XX. ročníku BIB – 2005 511,9 tis. Sk
- odchodné zamestnankyni po ukončení pracovného pomeru 39,0 tis. Sk
- nemocenské dávky 14,4 tis. Sk
- náhrada 2,5 tis. Sk

700 – Kapitálové výdavky

BIBIANE, medzinárodnému domu umenia pre deti Ministerstvo kultúry SR na rok 2005 neschválilo žiadne finančné prostriedky na kapitálové výdavky.

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

Schválený limit počtu zamestnancov na zabezpečenie verejných služieb na rok 2005 bol stanovený na 35 osôb priemerného prepočítaného počtu. Rozpočtovým opatrením č.7 zriaďovateľ pod č. MK- 3757/2005/700/ 33525 upravil predmetný limit na 38. Rozpočtovým opatrením sa riešilo prijatie 7 zamestnancov na dozor vo výstavných priestoroch od 1.5.2005. Potreba zvýšenia počtu zamestnancov na dozory vyplýva zo zrušenia dohôd o pracovnej činnosti od 1.1.2004. Dozory na výstavách sme v minulosti zabezpečovali práve touto formou.

Prehľad o skutočnom počte zamestnancov BIBIANY a vyplatených miezd

Ukazovateľ	(osoby, tis. Sk)		
	Skutočnosť 2003	Skutočnosť 2004	Skutočnosť 2005
Ø počet prepočítaný	33	36	38
Ø počet fyzický	35	40	41
Fyz. stav k 31.12.	34	48	48
Mzdové prostriedky	4 969	6 316	6766,6*

*Rozpočtové opatrenie č. 3 MK -6633/2005-700/15655 zo dňa 30.5.2005 na krytie 7 zamestnancov prijatých na dozory.

Štruktúra zamestnancov – skutočnosť 2005

Spolu	38
z toho:	
vedúci zamestnanci	5
odborní	11
administratívni	5
ostatní	17

Organizačná štruktúra organizácie

BIBIANA sa organizačne člení na útvary:

- útvar riaditeľa
- útvary umeleckých aktivít
- útvar ekonomiky a technickej realizácie

Personálny plán na rok 2005 a jeho plnenie

Po zrušení dohôd o pracovnej činnosti od 1.1.2004, jednotlivé činnosti sme zabezpečili dodávateľským spôsobom, dohodami o vykonaní práce (OBP a PO, internet, právne, účtovnícke služby a iné) resp. na skrátený pracovný úväzok v zmysle Zákonníka práce.

Organizácia v roku 2005 plnila Ø prepočítaný počet zamestnancov podľa organizačnej štruktúry nasledovne:

Úsek	(osoby)	
	Plánovaný Ø prepočítaný počet	Skutočný Ø prepočítaný počet
Organizácia spolu	38	38
z toho:		
1 Úsek riaditeľa	3	3
2 Úsek umeleckých aktivít	11	11
z toho:		
– Sekretariát BIB	4	4
– Sekretariát BAB	2	2
– Dramaturgia	2	2
– Referát knižnej kultúry a sekretariát IBBY	1	1
– Centrum informatiky	2	2
3 Úsek ekonomiky a technickej realizácie	24	24
z toho:		
– Oddelenie ekonomiky	3,5	3,5
– Oddelenie tech. realizácie výstav a programov	4	4
– Oddelenie správy a ochrany majetku	16,5	16,5

V BIBIANE je zavedený pružný pracovný čas. Nadčasová práca je čerpaná v zmysle zákona o verejnej službe. Pre zamestnancov v roku 2005 sme zabezpečovali podľa plánu zvyšovania odbornej kvalifikácie školenia a semináre. Na školenia a semináre sme čerpali z rozpočtu celkom 14 tis. Sk.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Naša inštitúcia je špecificky orientovaná, zaoberá sa podporou rozvoja rôznych druhov profesionálneho umenia určeného deťom a mládeži a jej činnosť oceňujú predovšetkým v zahraničí, pretože ju považujú za unikátnu svojím obsahom a obdivuhodnú svojim rozsahom, predovšetkým vzhľadom na počet pracovníkov, ktorí všetky tieto aktivity od námetov, cez vytváranie projektov, samotnú organizáciu a realizáciu, medializáciu a marketingovú prácu dokážu už roky zabezpečovať. Aj v roku 2005 BIBIANA ponúkala deťom alternatívne formy využívania voľného času. Všetky pripravené aktivity oslovili návštevníkov, ponúkli im oddych, relaxáciu a mali významný výchovný a vzdelávací aspekt.

Celá činnosť bola i v roku 2005 zameraná na projekty rozvíjajúce ako estetický, tak aj všeobecný etický a intelektuálny rozvoj detí a mládeže. Projekty v BIBIANE sú koncipované tak, aby sa deti dokázali orientovať a venovať sa hodnotným záujmom. Všetky akcie boli zamerané na didaktickú i kreatívnu výchovu detí a mnohé z nich vznikli za pomoci širokého okruhu profesionálnych spolupracovníkov – profesionálnych umelcov a odborníkov, ktorí sa napriek všetkým súčasným finančným ťažkostiam a problémom neprestali tejto dôležitej a nedocenennej oblasti venovať.

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti vykonával svoju činnosť so zameraním na najdôležitejšie priority, ktoré jej vyplývajú zo zriaďovacej listiny, medzi ktoré patrí hlavne vytváranie vlastných programov s dôrazom na výchovu detí umením a k umeniu. O dôslednom plnení uvedených nosných činností svedčí i skutočnosť, že vlastné programy

predstavujú najvýraznejšiu časť z celkovej činnosti BIBIANY (umelecké výstavy, interaktívne expozície, doplnkové vzdelávacie a zábavné programy, ako aj tvorivé dielne, pôvodné a hosťujúce predstavenia). Dôkazom uvedeného konštatovania je i kvantitatívne vyjadrenie realizovaných vlastných programov:

V roku 2005 sme priamo v BIBIANE otvorili **14 nových výstav**, na Slovensku sme prezentovali **23 titulov** a **15 výstav** sme prezentovali **v zahraničí**, pôvodných sprievodných i samo-statných programov sme uviedli v roku 2005 **199**, počas 5. ročníka prehliadky alternatívnych a bábkových divadiel **HRÁME PRE VÁS** to bolo **18** dovezených titulov a naše vlastné.

S programami BIBIANY sme vystupovali **na festivale EUTAC 2005** v štyroch mestách **v Japonsku** (bola to konfrontácia kvality divadiel pre deti a mládež 18 krajín Európskej únie), v **Čechách** na Prehliadke sólovej tvorby **v Prahe** a na **Knižnom veľtrhu v Liberci**, 2 predstaveniami sme prispeli do sprievodného programu na **Medzinárodnom knižnom veľtrhu BIBLIOTÉKA** v Bratislave. Už štvrtý raz sme sa zúčastnili **Záhradnej slávnosti** (pod záštitou S. Gašparovičovej) a pravidelne sme s našimi programami hosťovali **v Detskej fakultnej nemocnici na Kramároch**.

Našu dramaturgickú ponuku sme rozšírili o nové rozmery v zobrazení zložitejších tém a podľa ohlasu potvrdili naše smerovanie - rôznorodosťou vybraných a spracovaných tém i výberom externých spolupracovníkov - to robí z BIBIANY miesto na spoznávanie sveta zaujímavým a hravým spôsobom. Hľadáme cesty ako osloviť nielen detského návštevníka, ale aj jeho dospelý sprievod, a tak mnohé výstavy začínajú mať rodinný charakter.

Rok 2005 sme začínali v BIBIANE tromi úspešnými výstavami z minulého roku. Vianočnú výstavu v priestoroch Malej galérie vystriedala koncom januára výstava **STRETNUTIA TRETIHO DRUHU**. Táto interaktívna výstava fotografií Roba Kočana trvala od 28.1. do 10. 4. 2005. V apríli sme tu otvorili výstavou **NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2004** (21. 4. – 29. 5. 2005). V Malej galérii bola v júni otvorená nominačná výstava na BIB 2005 pod názvom **SÚČASNÁ SLOVENSKÁ ILUSTRÁCIA DETSKÝCH KNÍH** (3. 6. - 10. 7.2005) a vystavili sme aj diela ocenených ilustrácií z depozitu BIB na výstave **ILUSTRÁCIE Z POKLADNICE** (20.7. - 31.10.2005). V októbri počas Mesiaca fotografie sme otvorili zaujímavú výstavu českého fotografa Josefa Ptáčka **V JESENNOM PARKU** (2. 11. – 27. 11. 2005) a na záver roka to bola reінštalácia pôvodnej výstavy z roku 2000 **VIANOCE NA SKLE MAĽOVANÉ** (6.12. 2005 – 15.1.2006). Na poschodiach sme postupne prezentovali výstavu **DETI MÁGIE** (do 13. 3. 2005), v apríli sme sprístupnili veľkú interaktívnu výstavu k 200. výročiu narodenia veľkého rozprávkara H. Ch. Andersena **LIETAJÚCI KUFOR** (31. 3. – 6. 11. 2005) a po skončení výstavy **ODKLÍNANIE HUDBY** (do 8. 5. 2005) nasledovala premiéra novej z cyklu výstav o materiáloch **POZOR SKLO!** (19.5. – 20.11.2005). Koncom roka sme premiérovali ešte dve veľké interaktívne výstavy - **KRÁĽOVSTVO ČIAR A FARIEB** z tvorby M. Cipára (do 5. 2. 2006) a **DETI TÍCHA** (do 31. 3.2006) o spoznávaní a zblížovaní sveta počujúcich a nepočujúcich detí. Inštalovali sme tiež rozsahom menšie výstavy v priestoroch klenieb BIBIANY. Výstavu **MESIAC DETSKEJ TVORIVOSTI** (15. 6. – 14. 8. 2005) - 7. ročník tradičnej výtvarnej súťaže najlepších detských prác v spolupráci so Združením Korytnačky, Nadáciou SPP a Slovenským paralympijským výborom. Výstavu **OLYMPIÁDA TVORIVOSTI MLÁDEŽE** (6. 6. – 10. 6. 2005) - tradičná výstava detí a mládeže z diagnostických ústavov a centier. Výstavu **OD KORUNY K EURU – AJ JA TVORÍM EURO** (14. 4. - 29. 5. 2005) – výtvarné návrhy detí slovenskej strany euromincí v spolupráci s časopisom SUPEROHNÍK a Národnou bankou Slovenska. A tiež výstavu **PUTOVANIE ZA DUŠOU TRETIHO ZÁZRAKU** (8.9. – 30. 10. 2005) – putovnú výstavu víťazných prác - exlibrisov, ktoré vytvorili deti ku knihám.

Okrem uvedených aktivít bola najvýznamnejšou činnosťou v roku 2005 **príprava a realizácia jubilejného 20. ročníka medzinárodnej súťažnej prehliadky originálov ilustrácií kníh pre deti BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA 2005 (BIB)**, ktorá vznikla za podpory UNESCO a k nemu pridruženej medzinárodnej mimovládnej organizácie – IBBY, pričom prvý ročník sa uskutočnil už v roku 1967. Dnes je to prestížna medzinárodná súťažná expozícia s dlhoročnou tradíciou, je to podujatie vyzreté, vyprofilované, s osobitým charakterom a vlastnou filozofiou. Napriek jeho **40-ročnému trvaniu**, je paradoxne mladé. Prináša každé dva roky nové podnety, štýly, techniky, obsahové, ale predovšetkým formálne podoby ilustrácie ako takej. Potvrzuje to aj záujem, ktorý o výstavy BIB prejavujú partneri naozaj po celom svete. V roku 2005 Sekretariát BIB prezentoval svoju prácu a aj Slovensko **15 výstavami vo viacerých krajinách Európy, ale aj v Japonsku. A to všetko popri mimoriadne náročnej prípravnej práci na BIB 2005.** Považujeme to za dôležité a v súčasnom všeobecnom nazeraní na umenie a kultúru za mimoriadny úspech.

Priaznivú odozvu mala aj činnosť BIBIANY zameraná na podporu rozvoja knižnej kultúry, ktorú vykonáva Slovenská sekcia IBBY v BIBIANE, či to boli celoslovenské súťaže alebo udeľovanie významných ocenení tvorcom - **Cena Ľudovíta Fullu, cena Trojruža, Plaketa I. Podjavorinskej**, ako aj medzinárodné ocenenia, napríklad **nominácie na najvyššie ocenenie v oblasti umenia pre deti Cenu H. CH. Andersena a zápis na Čestnú listinu IBBY.**

Pri hodnotení kvalitatívnych parametrov vykonávaných činností možno jednoznačne konštatovať, že prakticky všetky realizované aktivity dosahujú vysokú kvalitu z hľadiska prípravy, organizácie, realizácie a samotnej prezentácie, ktorá je porovnateľná i s vysoko profesionálne hodnotenými inštitúciami v zahraničí, aj to len v prípade, ak je, vzhľadom na originalitu a jedinečnosť niektorých činností realizovaných v BIBIANE, porovnanie možné.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V ROKU 2005

BIBIANA svojimi aktivitami doma i v zahraničí aj v uplynulom roku opäť presvedčila o profesionálnom prístupe k výchove detí k umeniu, ako aj k prezentácii svojej činnosti v zahraničí.

Zorganizovala ďalší ročník súťaže - Najkrajšie knihy Slovenska 2004, ako aj výstavu odmenených a súťažných kníh a k vernisáži vydala reprezentačný katalóg víťazných titulov. Veľmi úspešné boli aj výstavy ocenených kníh v tejto súťaži, a to vo Varšave, Helsinkách a ďalších mestách vo Fínsku.

V rámci úspešných Dní detskej knihy v Michalovciach, ktoré boli veľmi dobre pripravené a zorganizované aj vďaka tamojšej Zemplínskej knižnici Gorazda Zvonického, vystavovali sme Odmenených ilustrátorov BIB 2003, ako aj odmenených slovenských výtvarníkov na predchádzajúcich Bienále.

Andersenovo jubileum sme si pripomenuli nielen výstavou o jeho diele, ale aj tromi inscenáciami na námety jeho rozprávok. O výstave, ktorú mali možnosť navštíviť aj mnohí zahraniční hostia – tiež v priebehu BIB 2005 – sa veľmi pochvalne vyjadrovali.

Pripravili sme aj veľkolepý program v rámci Medzinárodného dňa detí a uviedli sme viaceré výstavy detských prác – kresby aj plastiky – ako aj výstavu odmenených detských exlibrisov z medzinárodnej súťaže, ktorá prebiehala v Hlohovci.

Zo 199 programových akcií, 51 výstav doma a v zahraničí a 2 filmových prehliadok, ktoré BIBIANA realizovala v uplynulom roku, najväčšou a najúspešnejšou bol jubilejný 20. ročník Bienále ilustrácií Bratislava. Zúčastnilo sa ho v súťažnej časti 410 výtvarníkov zo 48

krajín sveta 2966 originálnymi ilustráciami detských kníh. Slávnostného otvorenia v Opere Slovenského národného divadla sa zúčastnili nielen zahraniční hostia BIB – členovia medzinárodnej poroty, medzinárodného komitétu a účastníci medzinárodného sympózia, ale aj ôsmi veľvyslanci akreditovaní v Slovenskej republike. Je obrovskou chybou, že v štyridsaťročnej tradícii tejto svetovej prehliadky, ktorá preslávila Bratislavu a Slovensko na všetkých kontinentoch sveta, neotváral minister kultúry alebo iný člen vlády, ako to bolo vždy v doterajšej praxi. Reprezentačný rámec otvorenia bol sponzorsky zabezpečený aj dvoma recepciami pre oficiálnych hostí a zahraničných účastníkov otvorenia BIB. Nedocenenie tohto podujatia zo strany ministerstva dosvedčuje aj skutočnosť, že nikto z ministerstva kultúry BIB 2005 počas dvojmesačného trvania oficiálne nenavštívil, hoci BIB si bol prezrieť aj prezident SR Ivan Gašparovič, exprezident Michal Kováč a šiesti akreditovaní veľvyslanci. Pribeh jubilejného BIB vysoko ohodnotili ďakovnými listami viacerí zahraniční hostia aj členovia diplomatického zboru.

Aktivity BIBIANY dokázali nielen oprávnenosť tejto inštitúcie, ale aj jej vysoký kultúrny a umelecký kredit u domácich aj zahraničných odborníkov a bežných návštevníkov.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽIVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Výstupy BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti, v prvom rade interaktívne výstavy, hudobno-dramatické programy a tvorivé dielne využívajú predovšetkým deti, ktoré spadajú do kategórie predškolského veku, žiaci základných a stredných škôl, deti zo špeciálnych škôl a pochopiteľne, široká verejnosť. Ďalšími užívateľmi sú odborníci v oblasti knižnej kultúry a široký okruh profesionálov – ilustrátorov, spisovateľov, grafických upravovateľov, výtvarníkov a divadelníkov, ktorí sa interesujú o knižnú tvorbu pre deti a umenie určené detskému percipientovi. Výstupy Centra informatiky, dokumentácie a knižnice sú zdrojom informácií aj pre ďalších, najmä študentov stredných a vysokých škôl umeleckého a humanitného zamerania, ale aj pre širokú verejnosť. Prezenčné služby poskytuje knižnica BIBIANY aj počas víkendov, záujem je aj odborné poradenské služby a konzultácie, rovnako o slovenské detské časopisy aj o odborne zamerané zahraničné periodiká zaoberajúce sa hlavne ilustračnou, literárnou tvorbou a profesionálnym umením pre deti vôbec. Rozširuje sa okruh užívateľov zo zastupiteľských úradov SR v zahraničí, slovenských inštitútov. Samostatnú kategóriu tvoria odborníci na knižnú kultúru pre deti zo zahraničia, ktorí využívajú jedinečné fondy v BIBIANE.

Peter Čačko
Riaditeľ BIBIANY

Finančné plnenia kontraktu za rok 2005

Názov činnosti: **Činnosť sekretariátu BIB**

v tis. Sk

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Výdavky skutoč.	Finančné krytie			
		Prostriedky ŠR		Mimorozp. zdroje	
A	1	2	3	4	5
610 - Mzdy, platy, služ. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 671,1	1 546	1 671,1		
v tom:					
611 - Tarifný, osobný, základný plat	1 207,9	1 313	1 207,9		
612 - Príplatky	331,3	233	331,3		
614 - Odmeny	131,9	0	131,9		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní	625,8	528	625,8		
v tom:					
621 - Poistné do VŠZP	101,3	83	101,3		
622 - Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	37,4	36	37,4		
623 - Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	37,8	35	37,8		
625 - Poistné do Sociál. poisťovne	428,2	374	428,2		
627 - Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	21,2	0	21,2		
630 - Tovary a služby	3 117,6	3 144	3 117,6		
v tom:					
631 - Cestovné náhrady	246,9	471	246,9		
632 - Energie, voda a komunikácie	780,1	475	780,1		
633 Materiál	180,7	322	180,7		
634 - Dopravné	55,0	109	55,0		
635 - Rutinná a štandardná údržba	75,8	145	75,8		
636 - Nájomné za prenájom	348,0	99	348,0		
637 - Služby	1 431,2	1 523	1 431,2		
640 - Bežné transfery	528,1	590	528,1		
v tom:					
642 - Bež. transfery jednotlivcom	66,1	10	66,1		
649 - Bežné transfery - zahraničné	462,0	580	462,0		
SPOLU	5 942,7	5 808	5 942,7		

Finančné plnenia kontraktu za rok 2005

Názov činnosti: **Činnosť sekretariátu BAB**

v tis. Sk

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Výdavky skutoč.	Finančné krytie			
		Prostriedky ŠR		Mimorozp. zdroje	
A	1	2	3	4	5
610 - Mzdy, platy, služ. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	578,0	815	578,0		
v tom:					
611 - Tarifný, osobný, základný plat	429,4	699	429,4		
612 - Príplatky	102,3	116	102,3		
614 - Odmeny	46,2	0	46,2		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní	313,6	291	313,6		
v tom:					
621 - Poistné do VŠZP	50,7	44	50,7		
622 - Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	18,7	19	18,7		
623 - Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	18,9	19	18,9		
625 - Poistné do Sociál. poisťovne	214,8	209	214,8		
627 - Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	10,6	0	10,6		
630 - Tovary a služby	1 610,0	1 371	1 610,0		
v tom:					
631 - Cestovné náhrady	52,3	230	52,3		
632 - Energie, voda a komunikácie	362,7	362	362,7		
633 Materiál	104,9	92	104,9		
634 - Dopravné	23,1	54	23,1		
635 - Rutinná a štandardná údržba	64,4	72	64,4		
636 - Nájomné za prenájom	81,9	50	81,9		
637 - Služby	920,8	511	920,8		
640 - Bežné transfery	18,2	27	18,2		
v tom:					
642 - Bež. transfery jednotlivcom	8,1	10	8,1		
649 - Bežné transfery - zahraničné	10,1	17	10,1		
SPOLU	2 519,8	2 504	2 519,8		

Finančné plnenia kontraktu za rok 2005

Názov činnosti: **Výstavná činnosť**

v tis. Sk

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Výdavky skutoč.	Finančné krytie			
		Prostriedky ŠR		Mimorozp. zdroje	
A	1	2	3	4	5
610 - Mzdy, platy, služ. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	3 191,2	2 341	3 191,2		
v tom:					
611 - Tarifný, osobný, základný plat	2 503,9	1 992	2 503,9		
612 - Príplatky	503,4	349	503,4		
614 - Odmeny	183,9	0	183,9		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní	937,4	807	937,4		
v tom:					
621 - Poistné do VŠZP	152,0	126	152,0		
622 - Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	56,1	55	56,1		
623 - Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	56,7	53	56,7		
625 - Poistné do Sociál. poisťovne	640,9	573	640,9		
627 - Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	31,8	0	31,8		
630 - Tovary a služby	5 796,7	6 687	5 796,7		
v tom:					
631 - Cestovné náhrady	85,2	264	85,2		
632 - Energie, voda a komunikácie	301,3	658	301,3		
633 Materiál	243,9	224	243,9		
634 - Dopravné	126,2	163	126,2		
635 - Rutinná a štandardná údržba	101,2	217	101,2		
636 - Nájomné za prenájom	85,8	149	85,8		
637 - Služby	4 853,1	5 012	4 853,1		
640 - Bežné transfery	24,4	31	24,4		
v tom:					
642 - Bež. transfery jednotlivcom	24,4	15	24,4		
649 - Bežné transfery - zahraničné	0,0	16	0,0		
SPOLU	9 949,7	9 866	9 949,7		

Finančné plnenia kontraktu za rok 2005

Názov činnosti: **Informačná a knižničná činnosť**

v tis. Sk

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Výdavky skutoč.	Finančné krytie			
		Prostriedky ŠR		Mimorozp. zdroje	
A	1	2	3	4	5
610 - Mzdy, platy, služ. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	877,0	830	877,0		
v tom:					
611 - Tarifný, osobný, základný plat	687,7	714	687,7		
612 - Príplatky	132,0	116	132,0		
614 - Odmeny	57,2	0	57,2		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní	313,0	299	313,0		
v tom:					
621 - Poistné do VŠZP	50,7	45	50,7		
622 - Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	18,7	19	18,7		
623 - Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	18,9	19	18,9		
625 - Poistné do Sociál. poisťovne	214,2	216	214,2		
627 - Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	10,6	0	10,6		
630 - Tovary a služby	864,7	920	864,7		
v tom:					
631 - Cestovné náhrady	3,2	81	3,2		
632 - Energie, voda a komunikácie	168,0	182	168,0		
633 Materiál	180,3	230	180,3		
634 - Dopravné	23,1	54	23,1		
635 - Rutinná a štandardná údržba	53,4	72	53,4		
636 - Nájomné za prenájom	61,9	50	61,9		
637 - Služby	374,9	251	374,9		
640 - Bežné transfery	8,1	10	8,1		
v tom:					
642 - Bež. transfery jednotlivcom	8,1	10	8,1		
649 - Bežné transfery - zahraničné	0,0	0	0,0		
SPOLU	2 062,8	2 059	2 062,8		

Finančné plnenia kontraktu za rok 2005

Názov činnosti: **Knižničná kultúra a sekcia IBBY**

v tis. Sk

Výdavky na činnosť v členení podľa rozpočtovej klasifikácie	Výdavky skutoč.	Finančné krytie			
		Prostriedky ŠR		Mimorozp. zdroje	
A	1	2	3	4	5
610 - Mzdy, platy, služ. príjmy a ostatné osobné vyrovnania	449,3	422	449,3		
v tom:					
611 - Tarifný, osobný, základný plat	338,6	364	338,6		
612 - Príplatky	74,7	58	74,7		
614 - Odmeny	36,1	0	36,1		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní	156,3	156	156,3		
v tom:					
621 - Poistné do VŠZP	25,3	23	25,3		
622 - Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	9,3	11	9,3		
623 - Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	9,4	8	9,4		
625 - Poistné do Sociál. poisťovne	106,9	114	106,9		
627 - Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	5,3	0	5,3		
630 - Tovary a služby	1 320,5	1 336	1 320,5		
v tom:					
631 - Cestovné náhrady	120,9	53	120,9		
632 - Energie, voda a komunikácie	133,3	136	133,3		
633 Materiál	46,0	41	46,0		
634 - Dopravné	11,5	0	11,5		
635 - Rutinná a štandardná údržba	23,2	27	23,2		
636 - Nájomné za prenájom	28,0	36	28,0		
637 - Služby	957,5	1 018	957,5		
640 - Bežné transfery	149,7	154	149,7		
v tom:					
642 - Bež. transfery jednotlivcom	104,1	110	104,1		
649 - Bežné transfery - zahraničné	45,6	44	45,6		
SPOLU	2 075,8	2 068	2 075,8		